

İDARE

Dahiliye vekâletinin aylık mecmuası

Yıl : 5

ŞUBAT 1932

Sayı 47

Resmî Kısım:

Tayinler

Vekâlet emrine alınanlar

Emniyet işleri umum müdürlüğü tayinleri

İnzibat komisyonları mukarreratı

Vekâlet inzibat komisyonu kararları

Vilâyet inzibat komisyonları kararları

İcra vekilleri heyeti kararnameleri

Teşkilât, fek ve ilhaka ait kararnameler

Şûrayı devlet kararları

Tamimler

Vekâletçe tekaüt muamelesi ikmal edilenler

Gayri Resmî Kısım :

Hukuku İdare

İbrahim Âlî

Mülkiye Mektebi Hukuku İdare Hocası

Şehirler ve Belediyecilik

K. Naci

Mahallî İdareler Umum Müdür Vekili Muavini

İlâve :

İskan tarihçesi

Hukuku İdare (Berthelmy)

Tercüme eden :

M. Atıf

İktisat Vekâleti Ziraat Müsteşarı

.....

İstanbul — Hamit Matbaası

1932

Resmî Kısım

Tayinler :

Mektupçular

No. 8387

Münhal bulunan Samsun Mektupçuluğuna sabık Adapazarı Kaymakamı Talât, Malatya Mektupçuluğuna sabık Mes'udiye Kaymakamı İsmail Hakkı, İçel Mektupçuluğuna sabık Mihaliççık Kaymakamı Eyüp Sabri, Gümüşane Mektupçuluğuna sabık Hozat Kaymakamı Tevfik, Kars Mektupçuluğuna sabık Ayaş Kaymakamı Şefik Beylerin tayinleri tensip edilmiştir.

Bu Kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

13/2/1932

REİSİCÜMHUR

Gazi Mustafa Kemal

Başvekil

İsmet

Dahiliye Vekili

Ş. Kaya

Vekâlet emrine alınanlar :

Kararname No. 8428

Mukaddema tasfiye edilip Devlet Şûrasınca ref kararı alanlardan Cizre Kaymakamı Hayri, Gevar sabık Kaymakamı Osman Fikri, Yıldızeli sabık Kaymakamı Yusuf Sıdkı, Koçhisar (Mardin) sabık Kaymakamı İsmail, Koçhisar sabık Kaymakamı Numan Sabit, Mut sabık Kaymakamı Samih, Kâhta sabık Kaymakamı Muhtar, Babaeski sabık Kaymakamı Nihat, Görele sabık kaymakamı Rauf, Bafra sabık Kaymakamı Süleyman Sırrı ve Kars sabık Mektupçusu Şevket Beylerin Vekâlet emrine alınmaları tensip edilmiştir.

Bu Kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

24/2/1932

REİSİCÜMHUR
Gazi Mustafa Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

Kararname No. 8429

Görülen idari lüzuma binaen Elmalı Kaymakamı Baha Beyin Vekâlet emrine alınması tensip edilmiştir.

Bu Kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

24/2/1932

REİSİCÜMHUR
Gazi Mustafa Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

Emniyet işleri :**Umum müdürlüğü tayinleri:**

1.— Münhal bulunan (3000) kuruş maaşlı Samsun Polis Müdürlüğüne İstanbul Polis Müdürlüğü sabık dördüncü şube müdürü Sadettin Beyin tayini tensip kılınmıştır.

2.— Bu Kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memur-
dur. 22/1/1932

REİSİCÜMHUR
Gazi Mustafa Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

1. — Münhal bulunan Mardin Polis Müdürlüğüne maaşı haliyesile Kastamonu Polis Müdürü Halit Beyin tayini tensip kılınmıştır.

2.— Bu Kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.
22/1/1932

REİSİCÜMHUR
Gazi Mustafa Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

**Vekâlet İnzibat Komisyonunun
18 / 2 / 1932 tarihli mukarreratı**

No. 1/226

İşreti itiyat ettiğinden dolayı Mersin inzibat komisyonunca memuriyetten ihracına dair verilen karara itiraz eden sabık Kuzucubelen nahiyesi müdürü Kadri Efendinin itiraznamesi ve mahallinden celbedilen evrakı asliyesi birleştirilerek tetkik edildi. Memurin Kanununun 5 5inci maddesi mucibince ittihamı mucip mevat memura tebliğ edilerek heyetçe tayin edilen müddete cevap alınması icap ederken bu lâzimei kanuniyeye riayet edilmediği ve müdafaası alınmadan karar verildiği yolundaki itiraz varit görüldüğünden bu noktadan mezkûr kararın nakzile mahalline iadesine.

No. 2/227

Menemen sabık Muhasebei Hususiye memuru İbrahim Efendinin memuriyetten ihracına esas tutulan kefalet kanununun 8 inci maddesinde Maliye Vekâletince tanzim kılınacağı muharrerden talimatnamenin Vilâyetete tebliğ olunmadığına dair İzmir Vilâyetinden cevaben alınan 23/1/1932 tarihli tahrirat okundu. Bu yolda bir talimatname yapılıp yapılmadığının Maliye Vekâletinden sorulmasına.

No. 3/228

Mahrem hususatin şifre ile yazılması icap ederken bu lâzimeye riayet etmediği Maraş Vilâyetinden 29/1/1931 ta-

rihli ve 450 numaralı tahrirat ile bildiren Andırın Kaymakamı Ferit Beyin alınan müdafaası evrakı ile birleştirilerek okundu.

Varit görülmeyen müdafaasının reddi ile vazife icabını takdir ve ifade müsamaha gösteren mumaileyh Ferit Beyin tevbih ile tecziyesine ve siciline dercine.

No. 4/229

İdare heyetile birlikte bir keşif icrası için azimet ettiği köylerden fazla harcirah almasından dolayı hakkında vilâyet heyeti idaresince lüzumu muhakemesine dair verilen ve Devlet Şûrasınca tasdik edilen bir karar neticesinde indelmuhakeme beraet etmesi üzerine vilâyete yazdığı bir tahriratta mafevkine ve vilâyet idare heyeti Devlet Şûrasına karşı tenkidatta bulunduğu Edirne vilâyetinin 22 10/931 tarihli ve 1271 numaralı tahriratile bildirilen İpsala kaymakamı Rahmi Beyin alınan müdafaası evrakı asliye ile birleştirilerek okundu.

Vali Beyefendiye ve Şûrayı Devlet azalarına karşı her zaman hürmetkâr olduğunu ve bunları kasten tenkit etmediğini müdafaaten dermeyan etmekte ise de vilâyete yazdığı tahriratta «Vali Beyefendinin iğbirarına ve hatırı ailelerine binaen vilâyet idare heyetince verilen lüzumu muhakeme kararı Devlet Şûrasınca tetkik edilmeksizin tasvip...» gibi mafevkini ve Devlet Şûrası heyetini tenkit ettiği anlaşıldığından hareketine tevafuk eden dahiliye memurları kanununun 22 inci maddesi mucibince bir haftalık maaşının kesilmesine ve siciline dercine.

No. 5/230

Çorum vilâyeti inzibat komisyonunca mecburî tahvile tâbi tutulmasına dair verilen karara itiraz eden Yekbaş nahiyesi müdürü Ahmet Hamdi Efendinin itiraznamesi evrakı

asliye ile birlikte vilâyetten 22/11/931 tarihli ve 114/96 numaralı tahriratla gönderilmekle tetkik edildi.

İtiraz gayri varit ve karar kanuna muvafık görülmekle tasdikle mahalline iadesine.

No. 6/231

Safranbolu kaymakamı Muhittin Beyin hayvan sirkati ile melûf olan sağır Hüseyin ve rüfekasını mahkeme kararı ile teb'it ettirdiğinden bu husustaki takibat ve muvaffakiyetinin şayani takdir görüldüğüne dair mülkiye müfettişi Halil Rifat Beyin teftiş heyeti reisliğinden tevdi olunan 4/10/931 tarihli ve 2 numaralı tahrirâtı okundu. Sureti iş'ara nazaran mumaileyh vazifesini ifa ettiği ve takdirname itasını mucip fevkalâde faaliyeti görülmediği cihetle evrakın dosyasında hıfzına.

No. 7/232

Eşkiya takip ve derdestinde bilhassa üç senedenberi şakavette bulunan ve Kibrit inhisar müfettişi ile iki jandarmamızı şehit ve ahaliden on iki kişiyi katleden ve bir çok soygun vak'alar ile alâkadar bulunan Ahmu Hüseyin çetesinin reisini ölü ve avnesinden beşini diri ve gene mezkûr havalide çete halinde dolaşan ve bir yüzbaşı ile bir neferi şehit ve Hani kazasından on iki kişiyi sureti feciada katleden Mestan'lı meşhur Sabri çetesinin reisini ve altı arkadaşını diri tutmak hususunda maiyetlerindeki millisleri sevk ve idarede muvaffakiyeti görülen Lice kaymakam vekili Eşref Bey hakkında jandarma umum kumandanlığından yazılan 30/1/932 tarihli ve 65 736 numaralı tezkere okundu. Sureti iş'ara nazaran eşkiya derdestinde fevkalâde muvaffakiyeti görülen mumaileyh Eşref Beyin takdirname ile taltifine ye sicilline dercine.

No. 8/233

Beyoğlu kaymakamı Sedat Aziz Beyin İstanbul nüfusunun üçte birini ihtiva eden Beyoğlu kazasında Belediye ve kaza işlerini liyakat ve muvaffakiyetle başarmakta ve halkın bütün işlerini yakından takip ve intaç eyliyerek Beyoğlu gibi münevver ve gayri mütecanis bir muhitte hükümeti bihakkin temsil ile umumun muhabbet ve teveccühünü kazandığı ve dairesine ve Belediye işlerine verilen tahsisatın kifayetsizliğine rağmen bir çok sokakların tamir ve tecdidine muvaffak olduğu yangın gibi vaziyetlerde daima bizzat bulunup tedbir almak halkın hassas ve muhtar zamanlarında içlerinde bulunarak âcil yardımlara şitap etmek suretile muhitin hükümete mevcut rabıtasını anbean takviye etmekte olduğundan takdirname ile taltifine dair İstanbul Vilâyetinin 4/2/932 tarihli ve 57 numaralı tahrirâtı okundu.

Hidematı mesbukasından bahisle mumaileyhe bir kıt'a takdirname itasına ve sicilline dercine.

No. 9/234

Muallim mektebi muavenet hisselerinin muntazaman gönderildiğinden dolayı Sinop Valisi Azmi Beyin takdirname ile taltifine dair Maarif Vekâletinin iş arına atfen mahallî idareler umum müdürlüğünden yazılan 3/2/932 tarihli ve 449/20 numaralı tezkere okundu. Valiler hakkında karar itası Şûrayı Devlete ait olup komisyonumuza taallûku ciheti görülmediğinden Maarif Vekâletine o suretle cevap verilmek üzere mahallî idareler umum müdürlüğüne havalesine.

No. 10/235

Halıkanlı aşiretinin mahallî müretteplerine sevki hususunda sebkedenden hizmetlerinden dolayı ikinci şube müdürü

Hilmi, Trabzon Polis müdürü Bahri, Ankara mıntaka iskân memuru Durmuş Beylerin takdirname ile taltiflerine dair Nüfus Umum Müdürlüğünün 12 / 2 / 932 tarihli ve 16186 numaralı tezkeresi okundu. Polis müdürü Bahri Bey hakkında aynı mes'eleden dolayı tahkikat icra edilmekte olduğu anlaşıldığından mumaileyh için tahkikat neticesine intizar ve Hilmi ve Durmuş Beylere mesbuk hizmetlerinden bahisle takdirname ita edilmesine karar verildi.

Vekâlet İnzibat Komisyonunun
24 / 2 / 1932 tarihli mukarreratı

No. 1/236

İradei milliye ile müntehap olması hasebile tetkiki vilâyet inzibat komisyonu salâhiyeti haricinde görülen Üsküdar Dairei Belediye müdürü Sedat Beyin inzibatî cezayı müstelzim ahvali hakkında tanzim kılınan evrakın Vekâlet inzibat komisyonunca tetkikile bir karar ittihazına dair İstanbul Vilâyetinin 19/1 / 931 tarihli ve 1093 / 4808 numaralı tahrirata gönderilen tahkikat evrakı ve fezleke tetkik olundu. İcabı sonradan düşünölmek üzere evvelâ mumaileyhin müdafaasının alınması.

No. 2/237

Sivas sabık iskân memuru Şevket Efendi hakkında şayi olan ve deveran eden bazı hususatın mahiyetini tetkik ve ta-

mik ve bir netice elde edilerek tahassül edecek kanaate göre kanunî takibata tevessül etmediğinden hakkında inzibatî muamele tayinine lüzum gösterilen mülkiye müfettişi Rifat Bey hakkında Teftiş Heyeti Reisliğinden 9/ 1/932 tarihli ve 172 / 20 numaralı tezkeresile tevdi olunan evrakı tahkikiye ve fezleke ve mumaileyhten alınan müdafaaname birleştirilerek okundu.

Şevket Efendi hakkında madde tasrih ve tayini suretile hiç bir ihbar ve şikâyet almadığı halde münhasıran şayialar sevkile mumaileyhin muamelâtı tetkik edilerek görülen yolsuzlukları muhtelif raporlarla Vekâleti Celileye arzettiği ve binnetice şifreli telgrafla vaki iş arı üzerine de tasfiyesi yapıldığı yolunda müfettiş Rifat Bey tarafından serdedilen müdafaatın tevsiki için Vekâleti Celileye verdiği raporların birer suretinin Teftiş Heyeti Riyasetinden celbine.

No. 3/238

Nüfus İşleri Umum Müdürlüğü ikinci şube memurlarından Celâl Beyin Maliye Vekâletinde bir şahıs tarafından yapılmak istenen bir sahtekârlıkta methal görülerek tahtı tevkife alındığından hakkında tayini muameleye dair Nüfus İşleri Umum Müdürlüğünün 24 2 932 tarihli ve 693 numaralı tezkeresi okundu. Sahtekârlık mes'elesinin adliyece takip edilmekte olduğu ve mumaileyhin dairesince gösterilen lüzum üzerine müstafî addedildiği anlaşıldığından tayini muameleye mahal olmadığına karar verildi.

Vilâyetler :
İnzibat komisyonları mukarreratı :

BİLECİK

1 — Osmanlı kazası Maliye birinci daire tahsildarı Ali Rıza Efendinin vazifesinde âciz ve kabiliyetsizliği tahakkuk ettiği ve atiyen de vücudünden istifade imkânı kalmadığı anlaşılmakla memurin kanununun muvakkat birinci maddesi mucibince Vilâyet tasfiye komisyonunsa tasfiyeye tâbi tutulmuştur.

ERZİNCAN

Vilâyet inzibat komisyonunca Selepür nahiyesi müdürü Süleyman Efendi verilen emri vaktü zamanile ifa etmemesine mebnî memurin kanununun «31» inci maddesi mucibince kıdeminden bir sene tenziline karar verilmiştir.

GİRESUN

Köy kanunundan istifade ile yeni plân dairesinde « 16» mektep müceddeden ve «7» mektep te tamiren inşa ettirdiğinden Piraziz nahiye müdürü Cemal Beyin bir kıt'a takdirname ile taltifine 930 senesinde dairelerince tahsili lâzım gelen tahakkukat miktarile tahsilâtı nisbeti nizamiyeyi iblâğ edemiyen muhasebei hususiye tahsildarlarından Ali, Cemal, Fahri, Lûtfi, Hüseyin Efendilerin «15» şer günlük maaşlarının kat'ına ve halktan bazılarını tahkir, bazılarını dövmekle kendisine ısın-

duramadığından Kayuz Kemal nahiyesi müdürü Rıza Beyin mecburî tahviline vilâyet inzibat komisyonunca karar verilmiştir.

KARS

Kars Vilâyeti tasfiye komisyonunca âciz ve kabiliyetsizlikleri tebeyyün eden Ardahan kazası tahsil memuru İbrahim, Vilâyet Muhasebei hususiye müdürü sabıkı Hikmet ve başkâtip Cemil ve Kağızman muhasebei hususiye kâtibi Rifat Efendiler memurin kanununun muvakkat birinci maddesi ahkâmına tevfikân tasfiyeye tâbi tutulmuşlar. Ve Ardahan kazası maliye tahsildarı Zeki Efendi bir haftalık maaş kat'ı suretile mezkûr muhasebei hususiye kâtibi Halil ve muhasebei hususiye tahsildarı Servet Efendiler ise ihtar suretile tecziye edilmişlerdir.

KAYSERİ

Kayseri maliye tahakkuk ve tahsil şubesi icra memuru Mehmet ve Develi kazası mülga düyunu umumiye kolcusu Şükrü Efendilerin hizmet ve vücutlerinde'n halen ve atiyen istifade edilemeyeceği anlaşıldığından haklarında memurin kanununun birinci muvakkat maddesi mucibince muamele ifasına komisyonu mahsusunca karar verilmiştir.

KIRKLARELİ

1 — Mezuniyetsiz vazifesi başından ayrıldığı anlaşılan Vilâyetiniz merkez kazasına tâbi Polos nahiyesi nüfus memuru Zahit Efendinin iki günlük maaşının kesilmesine karar verilmiştir.

MARDİN

Mesai zamanında vazife başında bulunmadığından dolayı Nafia başkâtibi Hayri, Evkaf başkâtibi Abdülâziz, maliye muamelât memuru Mithat Efendiler memurin kanununun «26» ıncı maddesini muaddil «1777» numaralı kanunun «1» inci maddesinin (9) uncu fıkrası mucibince daire âmirleri tarafından ihtarlarına karar verilmiştir.

SİVAS

Yıldızeli kazası Muhasebei hususiye muavini Vahap Efendinin mazeretine binaen almış olduğu mezuniyeti bir hafta tecavüz ettirmesine binaen mezkûr kaza inzibat komisyonunca tevbih cezasile tecziye edilmesine karar verilmiştir.

URFA

Memuriyet şeref ve hayatı muhil harekette bulunan nüfus başkâtibi AliAvni Efendinin tevbihine, âmirine hürmetsizlik ederek mezuniyetsiz terki vazife ile vilâyet merkezine gelen Harran tahrirat kâtibi Yusuf Ziya Efendinin «15» günlük maaşının kesilmesine, şahsa ait bir evrak muamelesini sebepsiz geciktiren hususî muhasebe müdürü Tevfik Beyin memurin kanununun «26» ıncı maddesinin B fıkrası mucibince tevbih cezasile tecziyesine karar verilmiştir.

İcra vekilleri heyeti kararnameleri :

Kararname No. 12143

Denizli vilâyetine tâbi Saray köy kazasının Kumluca ve (Tırkaz) köylerinde kâin olup Buldanlı Hacı Emin Efendi uhdesinde bulunan petrol madeni imtiyazının feshi hakkında Şûrayı Devlet Reisliğinin 10 / 1/1932 tarih ve 668 numaralı tezkeresile tevdi olunan maliye ve nafia dairesile heyeti umumiye mazbataları İcra Vekilleri Heyetinin 13/ 1/ 1932 tarihli içtimanda tatbik olunarak mezkûr mazbatalar mucibince fesih muamelesinin icrası tasvip ve kabul olunmuştur.

13/1/1932

REİSİCUMHUR
Gazi Mustafa Kemal

Başvekil
İsmet

Adliye Vekili
Yusuf Kemal

Millî Müdafaa Vekili
Zekâi

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

Hariciye Vekaleti Vekili
Ş.Kaya

Maliye Vekili
M. Abdülhalik

Maarif Vekili
Esat

Nafia Vekili
Hilmi

İktisat Vekili
Mustafa Şeref

Sıhhat ve İçtimâî M. V.
Dr. Refik

Gümrük ve İnhisarlar Vekili
Ali Rana Z.

Ziraat Vekili
Muhlis

Adliye ve Nafia Dairesi Mazbatası

HÜLÂSA:

Denizli Vilâyetinin Sarayköy
Kazası dahilinde Tırkaz
Karyesinde kâin petrol ma-
deninin feshi imtiyazına dair:

No. 48 / 66

Denizli vilâyetinin Saray köy kazası dahilinde Kumluca ve Tırkaz karyelerinde kâin olup imtiyazı 26/11/1335 tarihli kararname ile Buldanlı Hacı Emin Efendi oğulları Mehmet Rifat, Mustafa ve Ahmet Fikri, Abdülkadir Efendiler uhdelerine verilmiş ve maadin nizamnamesinin 58 inci maddesi zeyli mucibince 2/3/1336 tarihinde muamelei teslimiye si icra kılınmış olan petrol madeninin 6 nisan 1926 tarihinde neşredilen 24 mart 1926 tarih ve 792 numaralı petrol kanununun 16 ıncı maddesinin son fıkrası mucibince müddeti kanuniye zarfında ve tarifâtı kanuniye dairesinde sondaj ameliyatında bulunmadıkları mahallen icra ettirilen tahkikat ve tetkikatı fenniyeye müsteniden Muğla Vilâyeti Maden Mühendisliği tarafından verilen 14/4/1931 tarihli raporla da fennen tebeyyün etmesine mebni mezkûr petrol kanununun 16 ıncı maddesi hükmüne tevfiқан bu baptaki imtiyazın feshi lâzım geleceğı yolunda İktisat Vekâleti Maadin İşleri Umum Müdiriyeti tarafından tanzim kılınan 4/6/1931 tarihli mazbata 1/7/1931 tarihinde madenin müdürü mes ulüne tebliğ olunduktan sonra İktisat Vekâletinin 22/7/1931 tarih ve 20708/5 5/194 numaralı tezkeresile Başvekâleti Celileye takdim ve Başvekâleti müşarünileyhaden da berayı tetkik 2/8/1931 tarih ve 6/2181 numaralı tezkereye leffen Şûrayı Devlete irsal ve dairemize tevdi kılındığından buna müteallik

dosya nisabı müzakereyi teminen iştirak eden tanzimat dairesi azasından Ali Rıza Bey ile birlikte mütalea ve icabı müzakere olundu:

Mevzuubahs petrol madeninin feshi imtiyazına dair mazbata alelûsul müdürü mes'ule tebliğ olunduğu halde maadin nizamnamesinin 60 ıncı maddesinde tayin edilen müddeti kanuniye zarfında eshabı imtiyazın doğrudan veya bilvasıta vekili kanunileri tarafından hakkı itirazlarını istimal ile Şûrayı Devlete bir gûna müracaat ve itirazatta bulunmadıkları gibi 24 mart 1926 tarih ve 792 numaralı petrol kanununun 5 inci maddesi inzimamile 16 ıncı maddesinin bu kabil eshabı imtiyaza tahmil ettiği vecaibi de müddet ve tarifâtı kanuniye dairesinde tatbik ve ifa etmedikleri iktisat Vekâletinin tahkikatı ve mıntaka maden mühendisliğinin evrak meyanında görülen fen raporile tebeyyü'n etmesine, bu bapta Vekâleti müşarünileyhaca yapılan muamele usulüne muvafık ve tatbik edilen merasim de kanunu mahsusuna tevfikân tekemmül ettirildiği bittetkik anlaşılmış olmasına mebni maadin dairesince tanzim kılınan 4/6/1931 tarihli mazbata münderecatı esbabı mucibeye müstenit ve ahkâmı kanuniyeye mutabık görüldüğünden tasdikile mezkûr 792 numaralı petrol kanununun 19 uncu maddesi delâletile 16 ıncı maddesi son fıkrası hükmüne tevfikân imtiyazı mezburun feshi ve Şûrayı Devlet kanununun 17 inci maddesinin altıncı fıkrası mucibince keyfiyetin bir kere de Heyeti Umumiyece tetkikına müsaade buyurulmak üzere evrakın Riyaseti Celileyeye takdimi 3 kânunuevvel 1931 tarihinde tezekkür kılındı.

Heyeti Umumiye Mazbatası

No. 430 / 444

Maliye ve Nafia dairesinin 3 kânunuevvel 1931 tarih ve 48/66 numaralı işbu mazbatası Heyeti Umumiyede okundu:

Denizli Vilâyetine tâbi Saray köy kazasının Kumluca ve (Tırkaz) karyelerinde kâin olup Buldanlı Hacı Emin Efendi uhdesinde bulunan petrol madeni imtiyazının feshi hakkında dairei müşarünileyhaca serdolunan mütalea üzerine cereyan eden müzakere neticesinde kanunen fesih sebepleri mevcut bulunduğu bittetkik anlaşılmakla mazbata münderecatının aynen tasdiki 17/12/1931 tarihinde ittifakla takarrür etmiştir.

HÜLÂSA:

Askerî ve Adlî ihtisas mahkemeleri hakkında :

Zeyl :

13/1/1932 tarih ve 12145 No. lu kararnameye

Kararname No. 12205

Askerî ve Adlî İhtisas mahkemeleri mıntakalarını ihtiva eden cetvelde Gazi Antep'te teşkili mukarrer mahkeme merkezinin, Cebeliberekt olarak yazıldığı anlaşıldığından bu mahkeme merkezinin Gazi Antep olarak tashihi; M. Müdafaa Vekâletinin 26/1/1932 tarih ve 32/45 numaralı tezkeresile yapılan teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetinin 31/1/1932 tarihli içtimasında tasvip ve kabul olunmuştur.

HÜLÂSA :

Barut ve mevaddı infilâkiye
müdürlüğüne verilen salâ-
hiyet hakkında :

Kararname No. 12234

Barut ve Mevaddı infilâkiye, fişek ve av malzemesi ve av saçması inhisarları namile teşkil ve 1 kânunusani 932 tarihinden itibaren diğer inhisarlar gibi devletçe işletilmeğe başlanmış olan muvakkat idare müdürlüğünün açık telgraf ve şifre ile muhabereye salâhiyettar makamlar listesine ithali; Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinin 16/ 1 / 1932 tarih ve 105/4 numaralı tezkeresile yapılan teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetinin 31/1/1932 tarihli içtimasında tasvip ve kabul olunmuştur.

HÜLÂSA :

1873 numaralı iktisadî koru-
ma kanunu hakkında :

12/11/1931 tarih ve 11940 numaralı
kararnamenin ikinci zeylidir:

Kararname No. 12207

Memleket iktisadiyatını korumak maksadile 1873 numaralı kanun mucibince tanzim ve İktisat Vekâletinin 46/6 numaralı tezkeresile tevdi olunan merbut 18 maddelik kararın mer iyete vaz'ı İcra Vekilleri Heyetinin 31/1/932 tarihli içtimasında tasvip ve kabul olunmuştur.

11940 numaralı iktisadiyatı kuruma
kararnamesinin ikinci zeylidir

Madde 1 — Müzeyyel kararname merbut D. E. listelerinin serlevhalarına atideki cümleler ilâve olunmuştur.

D. listesi serlevhasına; ihracatımızı kelimesinden sonra «ve memleketimiz mamulât ve mahsulâtının dahilde sürümünü» kaydı;

E. listesi serlevhasına sıhhî kelimesinden sonra «ve sınaî» ve tıbbî kelimesinden sonra «sınaî» kelimeleri;

Madde 2 — Gümrük tarifesinin müteferrik maddeleri dahilinde diğer eşya ile karışık zikrolunan Elektrik, su, havagazı gibi sınaî veya beledî ihtiyaçlara hâdim tesisatın daimî surette tebdili icabeden aksamile muamelâtı dahiliyeye tertip «combine» suretile, dahil olan muhtelif cins maddeler iktisat Vekâletince gümrüklere verilecek nümunelerine muvafık olmak şartile tahdidat harici ihlâl olunur. Bu maddenin tatbikatını teshil zımnında nümunesi evvelce ihzar edilmemiş olan aksam için gümrüklere gelen sandıklardan sahiplerinin rızasile gümrük idarelerince 'nümune alınabilir.

Madde 3 — Gümrük tarifeleri kanununun 5 inci maddesinin 6, 9, 13 üncü fıkralarına dahil bulunan eşya kontenjan listesi haricinde ithal olunur.

Madde 4 — A listesine yeniden şu maddeler ilâve olunmuştur.

231 Terebantın yağı.

Tarife harici ithal edilen sanayide kullanılan asetonda eritilmiş Selüloit.

Madde 5 — A listesindeki 102 B. C. «Yün iplikleri» tarife numarasına «sair lifî maddelerle mahlût olanlar da dahildir» ibaresi ilâve olunmuştur.

Madde 6 — B. listesine yeniden şu maddeler ilâve olunmuştur.

32 hamizatı şahmiye:

132 A. Büret ve Şap iplikleri «yalnız bunlar dahildir».

188 Kopra.

370 B. C. Merserize iplikler.

Madde 7 — B. listesindeki 702 C. tarife numarasına «A, B, D, H» pozisyonları ilâve olunmuştur.

Madde 8 — C. listesine yeniden şu maddeler ilâve olunmuştur.

389 Pamuktan hortum ve makine kolanları «yalnız bunlar dahildir».

545 A. Makine iğneleri «yalnız bunlar dahildir».

521 Eay.

681 A. B. C. D. Demiryolu vagonları.

531 madenlerde kullanılan hava boruları «yalnız bu dahildir».

Madde 9 — C. listesindeki 649 D. tarife numarasına «A, B, C,» pozisyonları da ilâve olunmuştur.

Madde 10 — D. listesine yeniden şu maddeler ilâve olunmuştur.

327 B. Kesilmiş selofan kâğıdı «yalnız bu dahildir».

361 B. Eşyayı ticariyeyi markalamak için çıkartmak usulile imal olunmuş fabrika alâmeti farikaları «yalnız bunlar dahildir»,

Madde 11 — D. listesindeki «334» parafinli kâğıt ve saire tarife numarasına «matbu olanlar da dahildir» ibaresi.

Madde 12 — E. listesindeki 8 1 4 A. B. «tıbbî pamuklar» tarife numarası bu listeden alınarak «F» listesine ilâve edilmiştir.

Madde 13 — Aşağıdaki miktarlar kontenjan listesine ithal ve ilâve edilmiştir.

Tarife No.	Şubat	Mart
	Kilo	Kilo
213 B.	64.000	28.800
230	31.000	21.000
619	4.000	—
	100	«ton»yalnız çinicilikte müs-
		tamel beyaz çimento
	400	«ton simanfondü»
607	3.000	

Madde 14 — 447 numarasında gösterilen eşyanın yanına «yalnız erkek, kadın ve çocukların iskarpin ve potinleri üzerine giydikleri lâstik ve şosonlar ile madenlerde ve şeker fabrikalarında kullanılan lâstik çizmeler» ibaresi ilâve edilmiştir.

Madde 15 — Yağ pireselerinde istimal edilip tarife harici ithal olunan yünlü ve pamuklu kumaşlar için şubat kontenjanına bin kilo ilâve edilmiştir.

Madde 16 — Kolipostal ithali muvakkaten menedilmiştir. Yeşil etiketli ve azamî bir kiloluk pöti pake ve letr paket-

lerle gelecek eşyanın ipekli, ıtriyat, ziynet tüyleri, kürkler, k rkl  eşya ve zik ymet maadinden mamul veya mürettep eşya müstesna olmak üzere kontenjana tâbi olm yarak ithaline müsade edilmiştir, ikinci k n n 932 nihayetine kadar Türkiye'ye v rut etmiş posta paketleri ve yeşil etiketli küçük paketler ile mektup mahiyetindeki letr paketler bir defaya mahsus olmak üzere kontenjan harici olarak ithal olunur.

Madde 17— 16 teşrinisani 931 tarihinden evvel gümrüklere v rut eden eşyanın bedeli tamamen tediye edilmiş olanlarının kontenjan sırası itibarile diğerlerine takdimen ithaline müsaade olunmuştur.

Madde 18 — İşbu kararname tarihi neşrinden muteberdir.

Kararname No. 12220

Muğla Vilâyetinin Sultaniye kariyesinde kâin olup imtiyazı Amerika tebaasından Rofoz Layn uhdesinde bulunan krom madeninین işletilmediğinden dolayı imtiyazının feshine dair Şûrayı Devlet Maliye ve Nafia Dairesi Heyeti Umumiyesinden yazılan mazbatalar İcra Vekilleri Heyetinin 31/1/932 tarihli içtimasında okunarak mezkûr mazbatalar mucibince fesih muamelesinin icrası tasvip ve kabul olunmuştur.

31/1/1932

REİSİCUMHUR
Gazi Mustafa Kemal

Başvekil
İsmet

Adliye Vekili
Yusuf Kemal

Millî Müdafaa Vekili
Zekâi

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

Hariciye Vekaleti Vekili
Ş. Kaya

Maliye Vekili
M. Abdülhalik

Maarif Vekili
Esat

Nafia Vekili
Hilmi

İktisat Vekili
Mustafa Şeref

Sihhat ve İçtimâî M. V.
Dr. Refik

Gümrük ve İnhisarlar Vekili
Ali Rana Z.

Ziraat Vekili
Muhlis

Maliye ve Nafia Dairesi Mazbatası

HÜLÂSA :

Muğla Vilâyetinin Köyceğiz kazası dahilinde Sultaniye kazası dahilinde Sultaniye karyesinde kâin ve imtiyazı Amerika tebaasından Rofoz Layn uhdesinde bulunan Krom madeni imtiyazının feshine dair :

No. 41/59

Muğla Vilâyetinin Köyceğiz kazası dahilinde Sultaniye karyesinde kâin olup işletilmesi imtiyazı Amerika tebaasından Rofoz Layn uhdesine ihale ve 3/9/ 1340 tarihinde teslim muamelesi icra kılınmış olan krom madenin Maadin Nizamnamesinin 59 uncu maddesi mucibince verilen mühletler zarfında işletilmediği ve 60 ıncı maddeye istinaden müdürü mes ulü tarafından serdedilen âzar ve itiraz ve müdafaat ta cereyanı hal ve vaziyete mutabık olmadığı vilâyet mıntaka maden mühendisi vasıtasile mahallen icra ettirilen tahkikatı kanuniye ve tetkikatı fenniye ile de taayyün ettiği cihetle şayanı iltifat görülemediğinden bahisle Maadin Nizamnamesinin 60 ıncı maddesi hükmüne tevfikan imtiyazı mezkûrun feshi lâzım geldiğine dair İktisat Vekâleti Maadin İşleri Umum Müdiriyyeti tarafından tanzim kılınan 14/4/1931 tarihli mazbata 30 mayıs 1931 tarihinde madenin müdürü mes ulüne de tebliğ olunduktan sonra İktisat Vekâleti tarafından 24-25/6/1931 tarih ve 18052/40/156 numaralı tezkereye rapten Başvekâleti Celileye takdim ve Başvekâleti Müşarünileyhadan da 25/6/1931 tarihinde berayı tetkik dairemize

havale edildiğinden celbedilen esas dosyası da birlikte tetkik ve icabı müzakere olundu:

Mevzuu bahis maden imtiyazının feshine dair İktisat Vekâletince tanzim kılınan mazbata 30 mayıs 1931 tarihinde madenin müdürü mes ulüne tebliğ olunduğu halde gerek müdürü mes'ul ve gerek sahibi imtiyazın doğrudan veya bilvasıta müddeti kanuniyesi zarfında hakkı itirazlarını istimal ile Şûrayı Devlete bir guna müracaatta bulunmadıkları ve bu bapta Vekâleti Müşarünileyhaca yapılan muamele nizamî icaplara muvafık ve tatbik edilen merasim de kanunen tekemmül ettirildiği bittetkik anlaşılmasına mebni Maadin Nizamnamesinin 60 ıncı maddesi mucibince mezkûr mazbatanın tasdikile imtiyazı mezkûrun feshi ve Şûrayı Devlet kanununun 17 inci maddesine tevfiikan keyfiyetin bir kerre de Heyeti Umumiyece tetkikine müsaade buyurulmak üzere evrakın Riyaseti Celileye takdimi 5 teşrinievvel 1931 tarihinde tezzkûr kılındı.

Heyeti Umumiye Mazbatası

No. 377 / 423

Maliye ve Nafia Dairesinin 5 teşrinievvel 1931 tarihli ve 41/59 numaralı mazbatası okundu.

Muğla Vilâyetinin Köyceğiz kazası dahilinde Sultaniye köyünde kâin ve imtiyazı Amerika tebaasından Rofoz Layn uhdesinde bulunan krom madeni imtiyazının feshi hakkında dairei müşarünileyhaca serdolan mütalea 3 kânunuevvel 1931 tarihinde ittifakla kabul edildi.

Kararname No. 12226

Dahiliye Vekâletince tanzim ve Şûrayı Devletçe tadilen kabul olunan merbut (Dahiliye memurları sicil nizamname si) nin mer'iyete vaz'ı; Vekâleti müşarünileyhanın 5/1/1932 tarih ve 148 numaralı tezkeresile yapılan teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetinin 31/1/1932 tarihli ictimâında tasvip ve kabul olunmuştur.

31/1/1932

REİSİCUMHUR
Gazi Mustafa Kemal

Başvekil
İsmet

Adliye Vekili
Yusuf Kemal

Millî Müdafaa Vekili
Zekâi

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

Hariciye Vekaleti Vekili
Ş.Kaya

Maliye Vekili
M. Abdülhalik

Maarif Vekili
Esat

Nafia Vekili
Hilmi

İktisat Vekili
Mustafa Şeref

Sıhhat ve İçtimâî M. V.
Dr. Refik

Gümrük ve İnhisarlar Vekili
Ali Rana Z.

Ziraat Vekili
Muhlis

Dahiliye Vekaleti Memurları

Sicil Nizamnamesi

— • • • — Birinci Fası Tercümeihal

Madde 1 — Dahiliye Vekâleti hizmetinden birine ilk girenlerden bir tercümeihal alınır.

Madde 2 — Tercümeihal matbu bir varakaya yazılı. Ve aşağıdaki hususları ihtiva eder.

Hizmete giren zevatın:

A - Yeni çıkarılmış bir fotoğrafı,

B - Adı ve sanı, babasının adı ve mesleği, anasırım adı, doğduyu yer ve tarih, nüfus sicilinde kayıtlı olduğu yer, devlet işine girdiği tarih, evliliği ve bekârlığı, evli ise evlenme tarihi ve zevcesinin ecnebi olup olmadığı,

C - Tahsili ve derecesi, bildiği diller,

Ç - İfa etmiş olduğu memuriyetlerle tarihleri ve aldığı maaşları, açıkta veya Vekâlet emrinde kalmışsa müddetleri ve açık maaşları, beriüzzimme oldukları, evvelce bulunmuş olduğu memuriyetlerden ne suretle ayrıldığı, açıkta bulunduğu zamandaki iştigali,

D - Nişan ve madalyaları,

E - Gerek vazifelerinden ve gerek vazifelerine taallük etmiyen ahvalden sorguya çekilmiş olduğu halde men'i muhakemesi, beraeti veya mahkûmiyeti kararlarile resmen hakkında verilen diğer kararlar,

F - Askerlik muamelesi,

G - Ahvalı sıhhiyesi.

Madde 3 — Tercümeihal varakasında yazılı bütün ifadelerin Müsbit evrak ve yahut bunların resmen tasdiki suretleri ile teyit ve tevsiki mecburidir. Binaenaleyh tercümeihal varakaları aşağıda yazılı müsbet evrak ile birlikte verilmelidir. Hüviyet cüzdanı, tahsiline ve bildiği dillere ait vesikalar, tayin ve işe başlama ve ayrılma ve kat'ı maaş tarihlerde maaş miktarını gösterir mazbatalar, men'i muhakeme, beraet veya mahkûmiyet evrakı ile resmen hakkında verilmiş olan diğer kararlara ait evrak, açıkta kaldığı zamandaki iştigaline dair vesikalar, sıhhat raporu.

Madde 4 — Vekâletin merkez teşkilâtına mensup memurları ile merkezden nasbedilen memurlarının ve nahiye müdürlerinin tercümeihal varakaları Vekâlete ve diğer memullarınki vilâyetlere verilir. Müfettişi umumilik memurları tercümeihalleri Vekâlete gönderilir.

Madde 5 — Münderecatı tarifata uygun tercümeihaller bu makamlarca usulen tescil ettirilir. Münderecatı noksan görülenler sahiplerine iade olunarak noksanları ikmal edilir.

Madde 6 — Namzetlerin tercümeihalleri ileride memuriyete kabulleri halinde tescil edilir. Ancak namzetlere mahsus ayrıca bir sicil kaydı tutulacaktır.

İkinci Fasl Sicil cüzdanları

Madde 7 — Her memur için melfuf nümunesi veçhile bir sicil cüzdanı tutulur. Tercümeihaller merkezde Vilâyetler umum idaresince ve vilâyetlerde mektupçular tarafından tet-

kik olunarak münderecatının usule muvafık olduğu anlaşıldıktan sonra numunesine tevfikân matbu sicil cüzdanlarına geçirilir. Cüzdanların kabına bu memurların sicil numarası konulduktan sonra numara sırasile hıfzolunur.

Hıfız mahalleri kilitli olup anahtarları merkezde sicil şefinin, vilâyetlerde idare heyeti başkâtibinin nezdinde bulunur.

Madde 8 — Sicil cüzdanları tercümeihal varakalarına yazılması lâzım gelen ve ikinci maddede beyan edilmiş olan hususlar ile beraber mükâfatları, cezaları, mezuniyetleri, borç ve ilişkileri, eserleri, şarkta geçirmiş olduğu müddetleri, kıdem zamları, memuriyet haricinde şerefi mucip ve fahrî hizmetleri, emlâk ve zatî serveti, kanunen maaşa müstahak olan kimseleri ihtiva eder. Bu muhteviyatın kâffesinin altı, resmî mühürle mühürlenir ve salâhiyettar bir memur tarafından imzalanır.

Üçüncü Fasl **Müşbit evrak zarfı**

Madde 9 — Her memur için müşbit evrakı havi bir zarf bulunur. Sicil cüzdanı ve bu cüzdana geçirilmiş olan tercümeihal varakası ile müşbit evrak bu zarfa konur ve zarfı üzerine memurun ismi, sicil numarası ve içindeki evrakın nevi ve adedi yazılır ve mahallî mahsusunda hıfzolunur. Bu zarfa memurların mucipli tayin kararnameleri ile ikinci maddenin (Ç) bendinin son fıkrasile (C) bendinde yazılı hususlara müteallik kararlara ait evrak dahi vaz edilir. Bundan sonra sicil cüzdanlarına tezyil edilecek vukuata ait bütün müşbit evrak dahi bu zarfa konur.

Madde 10 — Tercümeihal ve cüzdan muameleleri sabit mürekkeple yazılır. Tashih icap ederse tashihi lâzım gelen kıs-

mın üzeri okunacak veçhile çizilerek kırmızı mürekkeple yazılır.

Madde 11 — Sicil cüzdanlarının muhafazasına itina lâ zım olup bunlar, merkezde Vekâlet makamından Müdürler Encümeni veher sınıf memur için tâbi oldukları makam âmirleri ve vilâyetlerde valilerle alâkadar heyetlerden ve makamlardan başka hiç bir kimse tarafından görülemez. Aksi halde doğrudan doğruya alâkadar memurlar mes'ul tutulur.

Dördüncü Fası Sicil karneleri

Madde 12 — Her memur için nümunesi veçhile bir sicil karnesi tanzim olunarak kendine verilir. Bu karne nümunesine tevfikân matbu bir deftercik olup sicil cüzdanlarının muhteviyatını hülâsatan gösterir; ve memurlar hakkındaki mahrem muameleleri, takdirleri ihtiva etmez. Her bendin altı resmî mühürle mühürlenerek salâhiyettar memur tarafından imzalanır.

Madde 13 — Sicil cüzdanlarına tezyil edilecek vukuat karnelere de geçirilir ve altları usulen mühürlenir ve imzalanır.

Beşinci Fası Mahrem muamelât

Madde 14 — Bir memur için bir mahrem sicil tutulur. Bu sicil memurların tezkiye varakaları, müfettiş raporları, âmirlerinin mütaleaları gibi mahrem hususları ihtiva eder. Mahrem sicil, merkezde Vilâyetler İdaresi Umumî Müdürünün

ve vilâyetlerde valilerin yanlarında mahsus mahallerde hıfzolunur.

Madde 15 — Yukarıki maddede yazılı mahrem muameleler neticesi olarak vaki tayin, becayiş, nakil, ve ihraç hususlarına ait tebliğ emirleri ve mucipleri ile memurların haklarındaki şikâyetler gibi şahsî ve mahrem evrak dahi bu mahrem evrak zarfında hıfzolunur.

Altıncı Fası Tezkiye varakları

Madde 16 — Memurların ahval ve evsafını göstermek üzere senede bir defa âmirleri tarafından melfuf nümunesine tevfi kan bir tezkiye varakası doldurulur.

Madde 17 — Tezkiye varakaları müsteşar hakkında vekil ve merkez teşkilâtına mensup memurlar hakkında Umum Müdürler ve Müsteşar, ve Umum Müdürler hakkında Müsteşar ve Vekil, Nahiye Müdürleri hakkında Kaymakam ve Vali, ve Nahiye memurları hakkında Nahiye Müdürü ve Kaymakam, Kaymakamlar hakkında Vali ve Müsteşar, Mektupçular hakkında Vali ve Müsteşar, Vilâyet memurları hakkında Mektupçu ve Vali, Nüfus müdürleri hakkında Vali ve Umumî Nüfus Müdürü, Hukuk işleri Müdürleri hakkında Vali ve Müsteşar, ve Vali hakkında Müsteşar ve Vekil tarafından doldurulur. Merkez memurlarile Valiler müstesna olmak üzere diğerlerinde mülkiye müfettişlerinin tezkîyeleri de mahrem dosyaya girer.

Madde 18 — Tezkiye vârakaları tetkik ve tahkik ile sa-

bit olan veya alenen asarı görülen ahvale tebaan doldurulmalı ve memurların iyi ve fena temayülleri aynı ölçü ile tartılmalı, meslek ve vazife fikri, şahsın gözetilmesi düşüncesine daima galip gelmeli ve yazılan şeyler o memurun mahiyetini tamamen göstermelidir. Memurun ban vak'aları varsa varakada onların tahkikat evrakına ve raporlarına da işaret edilmelidir.

Madde 19 — Tezkiye varakaları memurların terfilerinde esas olup kıdem sırasına göre yapılacak terfilerde tezkiye varakalarında yazılı hususlar daima nazari itibara alınır. Tezkiyeleri düzgün olmıyan memurlar kıdem sırası gelse bile o sene için terfiden mahrum olurlar.

Madde 20 — Memurda görülecek ve tashihi kabil olacak fena huyların ve hareketlerin ıslahı için kendisine tebligat yapılır ve ıslahıhal edip etmediği takip edilerek bundan alınacak netice memurun mahrem siciline dercedilir.

Yedinci Fasl

Hüviyet cüzdanları ve tashihler

Madde 21 — Memurin kanununun 17 inci maddesine tevfi kan Dahiliye memurlarına girer fotoğrafı hüviyet cüzdanı verilir. Ve memuriyet değıştikçe hanei mahsusuna şerh edilir.

Madde 22 — Tescil olunan ahval hiç bir veçhile tebdil olunamaz ancak sicil kayıtlarındaki hükümlerin değışmesine müteallik hususlar Şûrayı Devletten, mahkemelerden ve inzibat komisyonlarından ve yanlışlık sebebiyle vaki olacak tashihler Müdürler Encümeninden verilecek kararlar üzerine zeylen ve usulüne tevfi kan icra edilir.

Sekizinci Fasl İnzibatı hususlar

Madde 23 — Tescile esas tercümeihal varakası olduğuna göre bunu vermiyenlerin tescil muamelesi yapılmaz. Ve ücretleri veya maaşları verilemez.

Madde 24 — Tercümeihal varakalarına hakikat hilafı bir şey derç ve ilâve veya memuriyetine müteallik bazı malumatı ketm ve tağyir ve hüviyet ve şahsi hallerin eylediği tebeyyün edenler hakkında ayrıca kanuni takibi yapılmakla beraber bu husus sicillerine de bir sureti mahsusada dersolunur.

Madde 25 — Tercümeihal varakalarını ... evrakı zayi eden sicil memurları hakkında takibatı kanuni yapılmakla beraber Dahiliye memurlar kanununun inzibati cezalar faslındaki hükümlere göre muamele olunur.

Madde 26 — Sicil cüzdanlarında ve karnelerinde yapılacak her nevi tashihler ve ilâveler müsbıt kayıtlara göre yapılacağından hiç bir kayda müstenit olmıyarak yapılan tashih ve ilâvelerden doğrudan doğruya alâkadar memurları mes'uldür. Böyle bir hal vukuunda bu tashihler ve ilâveler hükümsüz addolunarak yapanlar hakkında kanunî takibat ile beraber Dahiliye memurları kanununun nizibatî cezalar faslındaki hükümlere göre muamele yapılır.

Madde 27 — Mahrem sicil dosyaları münderecatını ifşa eden memurlar hakkında inzibat komisyonu kararile ihraç muamelesi tatbik ve ayrıca kanunî takibat ta yapılır.

Madde 28 — 15 mayıs 1330 tarihli sicilli ahvali memurin nizamnamesi Dahiliye memurları hakkında tatbik olunmaz.

Madde 29 — Dahiliye memurları kanununa müsteniden tanzim kılınmış ve Şûrayı Devletçe görülmüş olan bu nizamnamenin hükümleri neşri tarihinden muteberdir.

Madde 30 — Bu nizamnamenin hükümlerinin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

Madde 31 — Emniyeti umumiye ve Posta, Telgraf ve telefon memurları kendi kanun ve nizamnamelerine tâbidir.

T. C.
Dahiliye Vekâleti

Mahrem Tezkiye Varakası

İsmi : Memuriyeti : Sicil No.

Sihhî vaziyet	1	Sin ve Sıhhat noktai nazarından işlerini hüsnü ifaya mâni bir hali olup olmadığı. (Nümunesi veç - hile tabip raporu alınarak bu va - rakaya raptedilecektir.)	Birinci derecede mafevk âmirin mütalea hanesi	İkinci derecede mafevk âmirin mütalea hanesi
	2	Tahsili derecesi.		
	3	Okumayı sevip sevmediği, ne gi - bi şeyleri okumaktan zevkaldığı.		
İlmî kıymet	4	Nutuk ve tahrirdeki kuvvetinin derecesi.		
	5	Kanun ve nizamlara vukufu de - recesi.		
	6	Fen ve San'ata ait asarı varsa ne gibi şeyler olduğu.		
Vazife hisleri ve idare kabiliyeti	7	Hangi ecnebi lisanlarına vukufu olduğu, tercüme ve tekellüme iktidarı derecesi.		
	8	Vazifesine devamı, gayreti, dikka - ti veya müsamahası.		
	9	İş sahiplerine karşı muamelesi, â - mirine ve maiyetine karşı mua - melesi.		
	10	Maiyet yetiştirmek hususundaki kabiliyet ve muvaffakiyeti.		

Karar	11	Bulunduğu işteki muvaffakiyeti derecesi dikkate şayan hizmetleri varsa neler olduğu.	Birinci derecede mafevk âmirin mûta'ea hanesi	İkinci derecede mafevk âmirin mûtalea' hanesi
	12	Fevkalâde haller karşısında anî ve kat'î karar vermek ve kararını icraya iktidar kabiliyeti.		
	13	Son tezkiyeden beri taltif ve ceza görüp görmediği, görmüşse neler olduğu.		
	14	Vazifesinin ehli olup olmadığı.		
	15	Yukarı vazifeyi ifaya iktidarı derecesi.		
	16	İdare mesleğinin hangi şubesinde daha fazla muvaffak olabileceği.		
	17	Teceddüt ve terakkiye taraftarlığı derecesi ve Cümhuriyete sadakati.		
	18	İyi ve fena huyları nelerdir.		
	19	Zekâveti derecesi.		
	20	İstikameti ve menfaati zatiyesine düşkünlüğü derecesi.		
	21	Kinciliği, garezkârlığı ve yalan söylemek itiyadı derecesi.		

Ahlakî ve zihniyeti	22	Hafifmeşrepliği veya ağırbaşlılığı.	Birinci derecede mafevk âmirin mütalea hanesi	İkinci derecede mafevk âmirin mütalea hanesi
	23	İşret, kumar ve sair zevklere meyli ve bunların vazifesine tesiri derecesi.		
	24	Bulunduğu yerde malî ve ailevî rabıtası olup olmadığı ve derecesi.		
	25	Varidat ile maişet tarzı arasında muvazenet olup olmadığı ve borcu itiyat edip edinmediği.		
	26	Haysiyeti resmiyesini muhafazaya ve hürmet celbine muvaffakiyeti derecesi.		
	27	Hususiyeti halinin şayi olan iyi ve fena cihetleri.		
	28	Adabı muaşerete vukufu ve riayeti derecesi, temiz giyinip giyinmediği.		
	29	Korkaklığı, müteredditliği veya cesareti, teşebbüs fikri ve azim - kârlığı.		
	30	Resmî, şahsî gailelerden fütura düşmüşse vazifesine tesiri ve bu halin nasıl izale olunabileceği.		

TABİP RAPORU

1	Memurun ismi, şöhreti, pederi ismi, doğduğu tarih, memuriyeti.	Boy
2	Sıhhati tam mıdır.	Beden
3	Bünyesi kuvvetli veya zayıf mıdır. Sakatlığı veya malûliyeti varsa nedir.	Vezni
4	(Sarî bir hastalığı ve tedaviye muhtaç vaziyeti varsa sebepleri beraber gösterilecektir.)	
5	Soğuk ve sıcak iklimlere ve yol meşakkatlerine tahammülü derecesi.	

Madde 1 — Tezkiye yaralısını iki âmirin doldurması meşruttur.

Madde 2 — En yakın âmir varakayı tanzim eder.

Madde 3 — İkinci derecedeki âmir birinci derecedeki âmirin mütalaasını kabul ederse tasdik emekle iktifa eder. Kabul etmezse kendi müntehasını kaydeder.

Madde 4 — Tezkiye varakasını aşağıdaki âmirler doldurur.

(ÂMİRLER)

Merkezde

Müsteşarı, Vekil

Müdürü Umumileri:

Müsteşar, Vekil

Memurları:

Mülhakatta

Nahiye Müdürleri:

Nahie Memurları:

Kaza kaymakamları:

Kaza memurları:

Vilâyet Valileri:

Vilâyet memurları:

FOTOĞRAFI

(Model No:1)

Karnenin tanzim ve tasdik tarihi:

Çıkardığı tarih	Çıkardığı tarih	Çıkardığı tarih
Çıkardığı tarih	Çıkardığı tarih	Çıkardığı tarih
İsmi	Sicil numarası	

SİCİL No:**Model No: 2**

Adı ve sanı:
 Babasının adı ve sanı:
 Anasının adı:
 Doğduğu yer:
 Doğduğu tarih:
 Milliyeti:
 Nüfus siciline kayıtlı olduğu yer:
 Devlet işine girdiği tarih: . . .

Tahsili	Vesikasının		
	Cinsi	No:	Tarihi

Konuştuğu ecnebi lisanlar:

Derecesi :

İsim : Sicil numarası :

Bulunduğu Memuriyetler**Model No: 3**

Memuriyeti :

Aylığı :

Tayin tarihi :

Başladığı tarih :

Ayrıldığı tarih :

Vesikasının	Cinsi	No:	Tarihi
-------------	-------	-----	--------

İsim : Sicil numarası :

Bulunduğu memuriyetler**Model No: 3 b.**

Memuriyeti	Müstenit olduğu kararın hülâsası

İsim : Sicil numarası :

MÜKÂFAT**Model No: 4**

Memuriyeti	Cinsi	Sebebi	Cinsi	Vesikanın No:	Tarihi

Sicil numarası : İsim :

CEZALAR**Model No: 5**

Memuriyeti	Cinsi	Sebebi	Cinsi	Vesikasının No:	Tarihi

İsim : Sicil numarası :

MEZUNİYETİ**Model No: 6**

Bulunduğu memuriyet	Müddeti Yıl Ay Gün	Beşladığı tarih	Gittiği tarih	Vesikanın No. Tarihi

İsim : Sicil numarası :

BORÇ VE İLİŞİĞİ**Model No: 7**

Bulunduğu memuriyet	Hülâsası	Cinsi	Vesikasının No: Tarihi

İsim : Sicil numarası :

Beraet ve Hüsnü Hizmeti**Model No: 8**

Bulunduğu memuriyet	Hülâsası	Cinsi	Vesikasının No: Tarihi

İsim : Sicil numarası :

Tahkikat ve Muhakemat**Model No: 9**

Bulunduğu memuriyet	Tarihi	Sebepleri

İsim : Sicil numarası :

**Tahkikat ve Muhakemat
(Neticeleri)****Model No: 10**

Kararın Hülâsası	Cinsi	Vesikasının No:	Tarihi

İsim : Sicil numarası :

Dairesince hakkında verilen kararlar**Model No: 11**

Bulunduğu memuriyet	Kararın Hülâsası	Cinsi	Vesikasının No:	Tarihi

İsim : Sicil numarası :

ESERLERİ**Model No: 12**

Adı ve mevzuu	Basıldığı tarih

İsim : Sicil numarası :

Ahvali şahsiyenin tashihi hakkında yapılan tebligat ve neticesi**Model No: 13 b.**

Tebliğat Hülâsası	Tarihi	Neticesi	Tarihi

İsim : Sicil numarası :

Hakkında alınan mahrem tezkiye varakalarının hülâsası**Model No: 13**

Bulunduğu memuriyet :

Mütalea hülâsası :

(Tezkiye eden mahal ve zatın ismi)

Tarihi :

İsim : Sicil numarası :

Şarktaki hizmeti**Model No: 14**

Memuriyeti	Müddeti			Gittiği tarih	Ayrıldığı tarih
	Yıl	Ay	Gün		

İsim : Sicil numarası :

Sıhî Hali**Model No: 15**

Memuriyeti	Muayene tarihi	Hastalığının Nev'i

İsim : Sicil numarası :

Kıdem Zammı**Model No: 16**

Memuriyeti	Kıdemi			Sebepleri	Vesikasının		
	Yıl	Ay	Gün		Cinsi	No:	Tarihi

İsim : Sicil numarası :

Memuriyeti haricinde şerefi mucip veya fahrî hizmetleri**Model No: 17**

Nev'i	Başladığı tarih	Ayrıldığı tarih	Almış olduğu maaş veya ücret

İsim : Sicil numarası :

Emlâk ve sarveti
Men'ei**Model No: 18**

Emlâkin cinsi	kiymeti	Tasarruf tarihi	Ne suretle olduğu	Vaki olan tebeddülât

İsim : Sicil numarası :

Nafakası üzerine vacip olan kimseler**Model No: 19**

Karabeti derecesi	Adı	Doğduğu tarih	İnfakını refeden sebepler

İsim : Sicil numarası :

Tekaütlüğü**Model No: 20**

Tekaüt maaşı Tekaüt tarihi Esas No. Maaş aldığı mahal Tekaüt
esbabı

--	--	--	--	--

İsmi : Sicil numarası :

Askerliği**Model No: 21**

Rütbesi sınıfı Kayıtlı olduğu askerlik şubesi Vesikasının
No: Tarihi

--	--	--	--	--

İsmi : Sicil numarası :

Madalya ve Nişanları**Model No: 22**

Aldığı tarihteki memuriyeti Nev'i Vesikasının
No: Tarihi Sebepleri

--	--	--	--	--

İsmi : Sicil numarası :

Gönderildiği memuriyeti mahsusalar...

Model No: 23

Esa: memuriyeti :

Memuriyeti mahsusası :

Maaşı veya ücreti :

Vesikanın

Cinsi

No:

Tarihi

İsmi : Sicil numarası :

Açık veya Vekâlet emri

Model No: 24

Memuriyeti	Başladığı tarih	Bittiği tarih	Müddeti			Sebepleri
			Yıl	Ay	Gün	

İsmi : Sicil numarası :

Kararname No. 12228

Seyrisefer hakkında tanzim olunan merbut talimatnamenin mer'iyete vaz'ı; Dahiliye Vekâletinin 21/1/1932 tarih ve 188 numaralı tezkeresile yapılan teklifi üzerine icra Vekilleri Heyetinin 31/1/1932 tarihli içtimasında tasvip ve kabul olunmuştur.

31/1/1932

REİSİCUMHUR
Gazi Mustafa Kemal

Başvekil
İsmet

Adliye Vekili
Yusuf Kemal

Millî Müdafaa Vekili
Zekâi

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

Hariciye Vekili
Ş. Kaya

Maliye Vekili
M. Abdülhalik

Maarif Vekili
Esat

Nafia Vekili
Hilmi

İktisat Vekili
Mustafa Şeref

Sıhhat ve İçtimaî M. V.
M. Abdülhalik

Gümrük ve İnhisarlar Vekili
Ali Rana Z.

Ziraat Vekili
Muhlis

Seyrisefer Talimatnamesi

1 — Yüz ellilik listeye dahil olanlarla Türk tâbiyetinden iskat edilmiş ve sakıt hanedana mensup olduğundan dolayı millî hudut haricine çıkarılmış olanlardan maada Türk pasaportu almaksızın ecnebi bir memlekete kaçmış olan Türk tebaası ikinci maddede yazılı usul dairesinde memleketimize gelebilirler.

2 — A - Hiç pasaport almadan ecnebi memleketine giden,
B - Osmanlı pasaportu alarak ecnebi memleketine giden,

C - Otedenberi ecnebi bir memlekette olup ta beş sene müddetle Türk konsoloshanelerine müracaat ederek kayıtlarını teşkil ettirip tâbiyet vesikası veya pasaport almayan Türk tebaası,

Memleketimize gelmek istedikleri takdirde otedenberi ve oturmakta oldukları yerin Türk konsoloshanelerine ve orada konsoloshane yoksa en yakın konsoloshaneye bizzat müracaat ederek alacağı üç parça beyannamenin her hanesinde yazılı suallere açık ve sarîh cevaplar yazacak ve her beyannameye fotoğrafisini yapıştıracaktır.

Konsolos bu beyannamenin bir parçasını alıkoyarak diğer ikisini Dahiliye Vekâleti Emniyet İşleri Umum Müdüriyetine gönderecek ve beyanname sahibi hakkında vukubulacak iş'ar üzerine pasaport verilecektir.

3— Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti ve Cumhuriyet pasaportile ecnebi memleketlerine gitmiş ve Türk vatandaşlığını gaip etmemiş olanlar avdet edebilir.

4 — Türkiye Cumhuriyeti makamâtı tarafından verilmiş pasaportla İstanbulu terketmiş gayri mübadil ortodoks rumlarla İstanbulda bulunan aile reislerine iltihak etmek üzere gelecek olan kız ve erkek çocuklar ve reşit bil olsa evlenmemiş kızlar ve reşit oğlu etabli tanıtmış dul analar hakkında olunacak muamele Türkiye ile Yunanistan arasında yapılmış ve 11 haziran 1930 tarihinde Ankarada imza edilmiş olan mukaveleye ve Muhtelit Mübadele Komisyonu Türk Heyeti Murahhasası Reisliğinden konsoloslara vuku bulacak iş'ara göre ifa edilir. Tâbiyyetinden şüphe edilenlere dairei aidesince yapılacak tahkikat neticesinde tabiiyet tesbit edildikten sonra pasaport verilebilir.

5 — 2 temmuz 1340 ve 17/11/1930 tarihli seyrisefer talimatnameleri hükümleri mefsuhtur.

Kararname No. 12229

Markaların beynelmilel tescili hakkında tanzim ve Şurayı Devlet Tanzimat Dairesile Heyeti Umumiyece de tetkik ve tasdik olunan merbut nizamnamenin mer'iyete konulması; İktisat Vekâletinin 14/1/1932 tarih ve 238/13 numaralı tezkeresile yapılan teklifi İcra Vekilleri Heyetinin 31/1/1932 tarihli içtimasında tasvip ve kabul olunmuştur.

31/1/1932

REİSİCUMHUR
Gazi Mustafa Kemal

Başvekil
İsmet

Adliye Vekili
Yusuf Kemal

Millî Müdafaa Vekili
Zekâî

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

Hariciye Vekili
Ş. Kaya

Maliye Vekili
M. Abdülhalik

Maarif Vekili
Esat

Nafia Vekili
Hilmi

İktisat Vekili
Mustafa Şeref

Sıhhat ve İçtimaî M. V.
M. Abdülhalik

Gümrük ve İnhisarlar Vekili
Ali Rana Z.

Ziraat Vekili
Muhlis

Markaların Beynelmilel Tescili Nizamnamesi

KISIM : 1 *Umumî hükümler*

Madde 1 — Sınaî mülkiyetin himayesi için bir ittifak teşkiline dair olan 20 mart 1883 tarihli Beynelmilel Paris Mukavelenamesi ve fabrika ve ticaret markalarının beynelmilel tescili hakkındaki 14 nisan 1891 tarihli Madrid İtilâfnamesi üzerine son defa 6 teşrinisani 1925 tarihinde Lâheyde yapılmış olan tadilâta nazaran fabrika veya ticaret markalarının beynelmilel teşçili vaki olacak taleplerde aşağıda yazılı hükümler dairesinde muamele yapılır:

KISIM : 2 *Marka sahiplerinin yapacakları işler*

Madde 2 — Beynelmilel teşçil tapirleri İktisat Vekâletine verilecek nümunesi merbut arzuhal ile olur.

Madde 3 — Beynelmilel teşçil talebi, bir markayı mer'i kanun ve nizamname hükümlerine uygun olarak millî teşçil için tevdi edilmiş veya daha evvel teşçil ettirmiş olan kimseler tarafından ve bu marka için (İktisat Mukavelenamesinin 6 ıncı ve Madrid İtilâfnamesinin 2 inci maddelerine nazaran Türkiyenin menşe memleket olarak tanınmış bulunması halinde olabilir.

Madde 4 — Teşçil arzuhalı marka sahibi veya vekili tarafından imza edilecek ve aşağıdaki husuları muhtevi olacaktır:

A — Marka sahibinin ve vekili varsa her ikisinin isimleri, tâbiyetleri, unvanları, sanatları ve adresleri;

B — Tescili istenilen markanın veya markaların vazih bir tarifi (marka kayıt ilânının tarihi ve numarası veya teşçil muamelesi bitmemiş ise tevdi mahalli ve tevdi tarihile numarası.)

C — Marka sahibinin, markanın neşri ilânından iki sene sonra, masarifi kendisine ait olmak üzere klişesinin iadesini isteyip istemediği;

Ç — Marka sahibinin beynelmilel teşçil harcını, tevdi esnasında tamamen mi ve yahut bundan sonraki maddenin 5 inci fıkrasına tevfi kan yalnız kısmen mi tediye arzusunda bulunduğu

D — Markada mevcut olup ta itihadın resmî lisanile (Fransızca) yazılı bulunmayan kayıtların 15 nüsha olarak fransızca tercümesi.

Beynelmilel bir tescilin tecdid talebi ilk tevdi hakkındaki eşkâl ve merasime aynen tâbidir. Fakan bundan başka evvelki beynelmilel teşçilin tarihi ve numarası ve tecdit edilmiş olduğu takdirde son millî teşçilin dahi tarihi ve numarası açıkça gösterilmek lâzımgelir.

Madde 5 — Teşçil arzuhaline şunlar raptolunur:

1 — Markanın beynelmilel büro tarafından neşri ilânında matbu suretini çıkartmak için bir klişe bu klişe bütün teferruatı göze görünür bir şekilde markanın tamamen aynı olacak, gerek boyu ve gerek eni 15 milimetreden az ve 10 santimetreden fazla eb'atta bulunmıyacaktır.

Klişenin üzerine mevzu bulunduğu madde ile birlikte kalınlığı, matbaa harflerinin yüksekliğine uygun olmak üzere

24 milimetreden ibaret bulunacaktır. Bu klişe millî teşçil için tevdi edilmiş olan markaya tamamen ee aynen uygun olacaktır.

2 — Birinci fıkrada yazılı klişenin adi ve beyaz kâğıt üzerine siyah mürekkeple basılmış matbu suretlerinden 5 nüsha.

3 — Markanın rengi mümeyyiz vasıflarından birini teşkil ettiği takdirde orijinal ve renkli markanın (azamî 20 santimetre eb adında) adi kâğıt üzerine basılmış 45 tane nümunesi ve markanın muhtelif esas kısımlarının rengini veya renklerinin terkiibini kısaca göstermek üzere (20X30 santimetre) bir kâğıt üzerine Fransızca olarak yazılı ve imzalı bir beyanname;

4 — Markanın tahsis olunduğu ve tefrikine yarıyacağı mamul ve mahsullerin, Fransızca olarak (20X30 santimetre) kâğıt üzerine yazılı ve imzalı listesi; bu liste millî teşçil defterinde veya millî tevdi arzuhalinde mevcut olmıyan mamul ve mahsulleri ihtiva etmiyecektir.

5 — İsviçrede Berende Beynelmilel Sınaî Mülkiyet Bürosu «Burea International de la propriete Industrielle» emrine yazılı ve mezkûr şehirde kâin bankalardan birisi üzerine çekilmiş 150 İsviçre franklık bir çek, aynı marka sahibi tarafından aynı zamanda diğer bir veya müteaddit marka daha verilirse bunların her biri için aynı veçhile 100 İsviçre franklık çek verilir.

Marka sahibi arzu ettiği takdirde tevdi esnasında birinci marka için yalnız 100 İsviçre frangı ve birinciden maadasının beheri için 75 İsviçre frangı çek olarak tediye edebilir. Bu kolaylıktan istifade edenler, beynelmilel teşçil tarihinden itibaren sayılmak üzere on senelik bir mühletin hitamından evvel doğrudan doğruya beynelmilel büroya birinci marka için 75 İsviçre frangı ve birinciden maada markaların beheri için 50 İsviçre frangı olarak mütemmim bir harç tediye et –

mek mecburiyetindedir. Aksi halde ilk on senelik himaye müddetinin hitamında beynelmilel teşçilden istifade hakkını kaybederler;

6 — Beynelmîlel teşçil arzuhalı marka sahibi namına bir vekil tarafından imzalanmış olduğu takdirde usul ve nizamına uygun olmak üzere bir vekâletname;

7 — Teşçil arzuhalde birlikte tevdi edilmiş olan mevaddı gösterir, marka sahibi veya vekili tarafından imzalanmış bir liste;

Madde 6 — Türkiyede ve Bernde teşçil edilmiş olan bir markanın mefrûğunlehi beynelmîlel teşçil ile iktisap edilmiş olan hakları muhafaza arzusunda bulunduğu takdirde markalar hakkında mer'î millî kanunların ve nizamnamelerin millî markaların ferağlarını teşçil mecburiyetine dair olan hükümlerini ifa ile mükelleftir. Bu takdirde frağ arzuhalı millî ve beynelmîlel teşçillerin numarasını ve tarihini muhtevi olacak ve Berne (İsviçre) üzerine ve Beynelmîlel Sinaî Mülkiyet Bürosu emrine çekilmiş 30 İsviçre franklık (yalnız bir marka için) bir çek birlikte gönderilecektir. Aynı marka sahibine ait olan ve aynı arzuhal ile aynı muameleye mevzu teşkil eden birinciden maada markaların her biri için bu çekin muhtevasına 10 İsviçre frangı daha ilâve edilmelidir.

Menşei ecnebi olup Bernde teşçil edilmiş bulunan bir markanın bir Türk vatandaşı lehine ferağının teşçili talebi, mefrûğunileyh bu markanın aynı zamanda Türkiyede millî olarak teşçilini talep etmedikçe kabul olunmaz.

Madde 7 — Beynelmîlel bir markanın ittihadada dahil memleketlerden bir veya bir kaçında himayesinden feragat olunması veya markanın konulacağı mamul ve mahsuller listesinden bazı maddelerin çıkarılması, İktisat Vekâletine tevdi olunacak bir beyanname ile temin edilebilir. Sinaî mülkiyet

şubesi feragat veya listeyi azaltma talebini beynelmilel büroya bildirir.

Bu muameleler ve aynı suretle isim ve ikametgâh değişmesi, marka sahibi tarafından işlenmiş bir hata neticesi olarak tescil arzuhalı ile birlikte verilen şeylerin tashihi ve saire için bundan evvelki maddede ferağlar hakkında vazedilen beynelmilel harç miktarında bir harcın tediyesini istilzam eder.

KISIM : 3

Sınaî mülkiyet şubesine ait vazifeler

Madde 8 — İktisat Vekâleti sınaî mülkiyet şubesi kalemi resmî tescil arzuhalı formüllerini doldurur ve lâzım gelen kayıtların ilâvesinden sonra tevdii muktazi diğer şeyler (çek, klişe ve saire) ile birlikte beynelmilel büroya gönderir.

Aynı şube, beynelmilel böüroya Bernde tescil edilmiş olan millî markalara ait tam ve kat'î iptal muamelelerini dahi bildirir.

Madde 9 — Tesçil veya tecdit arzuhalde aynı zamanda yapılan feragatler muvakkat bir ret tebligatı veya bir mahkeme hükmü neticesi olarak icra edilen tadilât ve umumî iptaller sınaî mülkiyet şubesi marifetile beynelmilel büroya bildirilir.

Beynelmilel büro bir harç almaksızın bu tebligat üzerine lâzımgelen muameleyi yapar.

Buna mukabil listeye yeni mamul ve mahsullerin ilâvesi, veya millî tesçil esnasında beyan olunan mamul ve mahsullerden bazılarının yerine diğerlerinin ikamesi ancak yeni bir tesçil muamelesi ile mümkün olabilir.

Madde 10 — Menşei ecnebi olan beynelmilel markalara ait teşçil ve tecdit muameleleri veya bunlar da lüzumu halinde yapılan tadilât millî teşçil defterine kayıt edilmediği gibi resmî gazete ile dahi neşir ve ilân olunamaz. Ancak menşei millî olan beynelmilel markalar için hususî bir defter tutulacaktır.

Beynelmilel büronun resmî ve aylık gazetesi olan (Beynelmilel Markalar) mecmuası başlıca ticaret ve sanayi odalarında ve vilâyetlerde mıntaka sanayi ve iktisat müdürlükleri kaleminde umumun tetkikine açık bulundurulur.

Ankarada İktisat Vekâletine (Sınaî mülkiyet şubesinde) tesis edilecek olan merkezî depo dahi, beynelmilel markalara ait tetkikler ve malûmat talepleri için alâkadarların emrine daima açıktır.

KISIM : 4

Maliye ve Nafia Dairesi Mazbatası

Madde 11 — Bu nizamnamenin neşrinden evvel beynelmilel marka teşçili hakkındaki hükümler ve tebliğler mülga-dır.

Madde 12 — Şurayi Devletçe görülmüş olan bu nizamnamenin tatbıkına İktisat Vekâleti memurdur.

Madde 13 — Bu nizamname neşri tarihinden itibaren mu-teberdir.

Kararname No. 12247

Muğla Vilâyetinin Fethiye kazasında kâin olup imtiyazı Cenubî Anadolu Madenleri Şirketi uhdesinde bulunan manganez madeni resmi nisbisinin, Şurayı Devlet Maliye ve Nafia Dairesile, Heyeti Umumiyesinin sureti merbut mazbatası mucibince tenzili; İktisat Vekâletinin 13/1/1932 tarih ve 7/9 numaralı tezkeresile yapılan teklif üzerine İcra Vekilleri Heyetinin 31/1/1932 tarihli içtimasında tasvip ve kabul olunmuştur.

31/1/1932

REİSİCUMHUR

Gazi Mustafa KemalBaşvekil
İsmetAdliye Vekili
Yusuf KemalMillî Müdafaa Vekili
ZekâîDahiliye Vekili
Ş. KayaHariciye Vekili V.
Ş. KayaMaliye Vekili
M. AbdülhalikMaarif Vekili
EsatNafia Vekili
Hilmiİktisat Vekili
Mustafa ŞerefSıhhat ve İçtimâî M. V.
Dr. RefikGümrük ve İnhisarlar Vekili
Ali Rana Z.Ziraat Vekili
Muhlis

Maliye ve Nafia Dairesi Mazbatası

HÜLÂSA :

Muğla Vilâyetinin Fethiye kazasında kâin olup cenubî Anadolu Madenleri Şirketi uhdesindeki manganez madeni resmi nisbisinin tenziline ve Teşviki Sanayi kanunu mucibince prim itasına dair

No. 19/62

Buhranı İktisadî ile beraber masarifi istihsaliyenin fazlalığından ve esbabı sairei fenniye ve iktisiyeden dolayı müşkil vaziyette kalan ve ameliyatı tatil ve şirketin de hali acze girerek infisah derecesine geldiği müracaat ve tetkikatla anlaşıldığından bahisle Cenubî Anadolu Madenleri Türk Anonim şirketinin uhdei imtiyaziyehde bulunan Muğla Vilâyetinin Fethiye kazası dahilinde kâin Gökçeovacık ve Karaca kariyelerindeki Manganez madenlerde imtiyazı Türk Manganez Şirketi uhdesinde bulunup bir mukavelei hususiye ile işletilmesini mezkûr Cenubî Anadolu Madenleri Türk Anonim Şirketinin deruhde eylediği Akseki, Karacaören, Mondos, Da- Ovacık ve Çal - Dağı mevkilerinde kâin madenlerin 13 şubat 1328 ve 12 teşrinisani 1926 ve 24 şubat 1927 tarihli imtiyaz mukavelenamelerinde münderiç % 5 rüsumu nisbiyenin halen işletilmekte olduğu bildirilen ve 13 şubat 1328 tarihli imtiyaz mukavelenamesine merbut bulunan Gökçeovacık Manganez madeni için Maden nizamnamesinin muaddel 50 inci maddesinde muharrer asgarî had olan % 1 nisbetine indiril-

mesi ve Teşviki Sanayi Kanununun 12 inci maddesine binaen tedarik ve sarfedilecek mevaddı infilâkiye bedelâtının nısfı derecesinde prim verilmesi ve bu müsaadatın mezkûr iki şirketin tahtı imtiyaz ve imallerinde bulunan Manganez madenlerine de şamil olması hakkındaki İktisat Vekâletinin Maadin Müdiriyeti Umumiyesi ifadesile Başvekâleti Celileye yazılıp Dairemize tevdi buyurulan 14-15/7/1931 tarih ve 19908 54/193 numaralı tezkeresi ile Heyeti Fenniye'nin 1/1/1931 ve 12/2/1 931 tarihli raporları ve celbedilen dosyası ile bu meyanda bulunan imtiyaznameler ve Cenubî Anadolu Madenleri Şirketinin müracaat arzuahalleri mütalea ve davet edilen Maadin Müdürü Umumî Vekili Başmühendis Hâdi Bey de istima olunduktan sonra icabı müzakere olundu.

Cenubî Anadolu madenleri Şirketinin müracaatından bahisle İktisat Vekâleti tarafından rüsumu nisbiyelerinin % 1 e tenzili teklif edilen ve esamisi Vekâletin teklifnamesinde zikir ve dosyada mevcut krokide işaret olunan yedi kıt'a madenden (3) ve (4) numaralı madenler Camtaş nam Cenubî Anadolu madenleri Şirketi uhdesinde ve ruhsatnameli vaziyette olup henüz imtiyaza raptedilmemiş bulunmalarına ve krokide (6) ve (7) numaralarla işaret olunan Çal-Dağı ve Mendos - Dağı madenleri de henüz faaliyete geçmemiş oldukları gibi Mamtaş denilen Türk Manganez Şirketine ait olmalarına ve vakıa işbu (6), (7) numaralı madenlerin işletilmesi aralarındaki hususî bir anlaşma ile Cenubî Anadolu Madenleri şirketine devredilmiş ise de «mültezimlerin vaza-ifı» mesailinde Cenubî Anadolu Madenleri Şirketinin muhatap olamayacağına mebni mezkûr dört maden hakkında rüsumu nisbiyenin tenzili teklifi varit görülmediği ve hali faaliyet-te olduğu iktisat Vekâletinden memuren gelen Maadin Sermühendisi Hâdi Bey tarafından beyan edilen ve krokide (1), (2) ve (5) numaralar altında gösterilen Gökçeovacı, Karaca,

Akseki namındaki madenlerden (5) numaralı Akseki madeninin yine Mantaş denilen Türk Manganez Şirketinin imtiyazı altında bulunmasına ve yalnız işletilmesi aralarında yapılan hususî bir mukavele ile Cenubî Anadolu Madenleri Şirketine devredilmesine ve mezkûr «Mantaş» Şirketinin bu maden hakkında rûsumu nisbivenin tenzili talebine dair dosyada bir evrak ta görülmemesine mebni buna ait vekâleti müşarünileyha teklifinin de nazarı itibare alınamayacağı ittifakla ve Cenubî Anadolu Madenleri Şirketinin imtiyazı altında bulunan ve henüz ihracata başlanmamış olmakla beraber masarifi istihsaliye'nin 15,80 ve satış fiyatının ise (9) olduğu beyanile rûsumu nisbiyenin tenzili şirket tarafından talep edilen ve Maadin Idarei Umumiyesince istihsalât ayda (3000) ton olduğu takdirde istihsalinin 10,40 kadar masrafla mümkün olacağı tahmin edilen ve fakat satış fiyatının elyevm (9) olmasına göre yine işletilmesi zararlar neticelenecek olan ve binaenaleyh rûsumu nisbiyenin % 1 e tenzili muvafık görölüp İktisat Vekâletince de o suretle teklif ve şirketçe istida ile talep olunan 1 numaralı Gökçeovacık Madenine gelince Reis Ali Rıza Bey; maadin imtiyaz mukavele ve şartnameleri Maadin kanunu hususisi ahkâmı istisnaiyesine tâbi olup işbu mukavelelerin akit ve tanzim ve iptali veya fesihleri de yine aynı kanunun çerçevesi dahilinde cereyan etmekte bulunduğu cihetle bu gibi maden imtiyaznamelerinin ahkâmı umumiyeğe tâbi ukudatı âdiyeden olan mukavelâtı umumiye mahiyetin de telâkkisine imkân ve mesağı kanunî olmadığı tatbikatla da müeyyet bulunmasına ve Maadin kanunu bu kabil imtiyaz mukavelelerinin hini tanziminde rûsumu nisbiyenin sureti tayinine dair ahkâmı ihtiva ettiği halde kabiliyeti tatbikiye ihrazından sonra ahkâmının her hangi bir sebeple tadil edileceğine dair bir kayıt ve müsaadeyi de ihtiva etmemesine ve her nekad 16 mart 1931 tarih ve 1794 numaralı kanunla

tadil edilen Maadin kanununun 50 inci maddei muaddelesi rûsumu nisbiyenin asgarî ve azamî hadlerinin tayini İcra Vekilleri Heyetinin dairei salâhiyetne ithal etmiş ise de bu keyfiyet kanunun neşrinden sonra imtiyaza raptolunacak bu kabil madenlerin rûsumu nisbiyesine mahmul olabilip evvelce tayin ve imtiyaza raptolunmuş maden imtiyaz mukavelâtı ahkâmının tadil ve tağyirine müessir olamayacağı da sarahaten anlaşılmakta olduğundan bu şerait altındaki mesailde mezkûr 50 inci maddei muaddele ahkâmının tatbikına mahal görülemeyeceği mütaleasında bulunmuş ise de âlemşûmul olan buhranı İktisadî dolayısıyla mezkûr Cenubî Anadolu Madenleri Şirketinin duçar olduğu müşkil vaziyet vekâleti aidesince icra ettirilen tetkikatla taayyün etmesine ve bu cihet memuren gelen Maadin Müdürü Umumi Vekili tarafından da verilen izahatla teyit olunmasına mebni bu aczi İktisadî ve müşkileyi nazarı dikkate alan İktisat Vekâletinin mezkûr şirketin uhdei imtiyaziyesinde olup halen işletilmekte olduğu bildirilen ve Şirketçe ba istida tenzili talep edilmiş olan Gökçeovacık madenine ait imtyaz mukavelesindeki rûsumu nisbiyenin haddi asgariye tenzili yolundaki teklifinin esbabı mucibeye müstenit ve emsaline nazaran nefisülemre muvafık bulunduğundan kabul ve tasvibi ekseriyetle mütalea kılınmış ve mevaddı infilâkiye bedellerinin nısfı nisbetinde prim itasına dair olan teklif ise esasen 1055 numaralı Teşviki Sanayi kanununun on ikinci maddesi sarahaten bu baptaki salâhiyeti doğrudan doğruyan İcra Vekilleri Heyeti Celilesine vermiş olduğundan bu bapta ayrıca mütalea serdine mahal görülmemiş olmakla Şurayî Devlet kanununun 17 inci maddesi mucibince keyfiyetin bir kere de Heyeti Umumiyece tetkik buyurulmak üzere evrakın Riyaseti Celileye takdimi 17 teşrinievvel 1931 tarihinde tezekkür kılındı.

Heyeti Umumiye Mazbatası

No. 396 / 435

Maliye ve Nafia Dairesinin 17 teşrinievvel 1931 tarihli ve 10/62 numaralı mazbatası Heyeti Umumiyede okundu.

Muğla Vilâyetine tâbi Fethiye kazasının Gökçeovacık köyünde kâin olup imtiyazı Cenubî Anadolu Madenleri Şirketinin uhdesinde bulunan manganez madeninin resmi nisbisinin buhranı İktisadî dolayısıyla tenzilin muvafık olacağı hakkındaki dairei müşarünileyha mazbatasında ekseriyetle dermeyan olunan mütalea Maliye ve Nafia Dairesi Reisi Ali Rıza ve azadan Ömer Lûtfî Beylerin muhtelif reylerine karşı 7 kânunuevvel 1931 tarihinde ekseriyetle kabul edildi.

HÜLÂSA :

Takas Komisyonu hakkında:

Kararname No. 12260

İktisat Vekâletinden yazılan 14/2/1932 tarih ve 806/20 numaralı tezkerede;

11940 numaralı kararnamenin üçüncü maddesinin tatbikına medar olmak üzere bir Takas Komisyonu teşkili hakkında hazırlanan kanun lâyihasının iktisabı kanuniyet etmesine kadar bu muamelâtın hali üzere bırakılması ehemmiyetli menafiin elde edilmesini tehir edeceği ve hatta 11940 numa-

İdare — 5

ralı kararnamenin üçüncü maddesinin tatbikini akim bıraka-
cağı cihetle buna mahal kalmamak için merbut talimatname
projesi dairesinde çalışmak üzere Ziraat Vekâleti Müsteşarı
Atıf Beyefendinin riyasetinde Millî Müdafaa, Dahiliye, Ma-
liye, Gümrük ve İnhisarlar, Nafia ve İktisat Vekâletinin (A)
serisine dahil memurlarından intihap edecekleri birer aza-
dan mürekkep bir komisyon teşkili teklif edilmiş ve keyfiyet
İcra Vekilleri Heyetinin 14/2/1932 tarihli içtimasında görü-
şülerek teklif veçhile muamele ifası tasvip ve kabul olunmuş-
tur. 14/2/1932

Kompansasyon Komisyonu Takas Komisyonu

1 — 11940 numaralı kararnamenin üçüncü maddesi
hükümlerinin tatbikını temin etmek üzere Takas Komisyonu na-
mile bir komisyon teşkil olunmuştur.

İşbu komisyon Ziraat Vekâleti Müsteşarının riyasetinde
Millî Müdafaa, Dahiliye, Maliye, Gümrük ve İnhisarlar, Nafia ve
İktisat Vekâletlerinin (A) serisine dahil memurlarından intihap
edecekleri birer azadan teşkil olunur. Reis ve komisyon emrinde
çalışacak tahrir heyetinin ücret ve masrafları kezalik Vekiller
Heyetince tesbit olunur.

2 — 11940 numaralı kararnamenin üçüncü
maddesinde sayılı daire ve müesseseler, bütçeleri veya
hizmetlerinin icabı olarak her malî sene veya takvim senesi
nihayetine kadar ecnebi memleketlere yapacakları siparişleri sene
başlar başla-

maz iki ay içinde hemen Takas Komisyonuna bildirirler. Ancak içinde bulunduğumuz takvim veya malî sene nihayetine kadar verilecek siparişlere ait listeler işbu kararnamenin neşrinden itibaren yirmi gün içinde komisyona verilir.

Her daire ve müessese birinci ve ikinci fıkralarda gösterilen surette komisyona verecekleri sipariş listesile birlikte siparişe ait şartnameleri de vereceklerdir. Sipariş yapılırken konması lâzımgelen herhangi bir hükmün konmamış olmasından dolayı siparişin ait olduğu dairenin bu husus için alâkalı memurları mes'ul olur. Meğer ki daire veya müessese tarafından sipariş muakevelesine konması istenen her şart ve hüküm evvelden komisyona bildirilmiş ve komisyon tarafından konmamış olduğu isbat oluna.

Sipariş icrasının münasip olup olmadığının mes'uliyeti siparişi listesine koyan daire veya müessesenin salahiyetli memuruna aittir. Komisyon memleket dahilinde kabili istihsal ve imal eşya hakkında mütalea beyan eylemek salâhiyetini haiz olup Teşviki sanayi kanununun 13 üncü maddesinde tasrih edilen yerli mal istimali hakkındaki mecburiyetin temammî tatbikini temin eyler.

3 — Komisyon ikinci maddede beyan olunan veçhile kendisine tevdi olunan sipariş listelerini alır almaz en çok bir ay içinde memleketimizdeki gazetelerden üç tanesinde ve her sipariş için teklif verebilecek fabrika veya sipariş olunacak eşyayı tedarik edecek sair müessesata malik memleketler gaztelerinden en az iki ay zarfında üç defa ilân ve bu memleketlerde haricî ticaret üzerine malûmat toplıyan teşekkül ve müesseselere de ilân eder. Bu ilânlarda takasa ait madde büyük harflerle yazılır ve altı çizilir. Komisyon işbu ilânları yapmakla beraber sipariş listeleri arasında pazarlıkla alınacak olanlarını ve kambiyo ile alâkadar 9682 numaralı kararnameye tevfikân muktazi muamelâtı ifa ile beraber döviz

müsaadesi istihsaline muhtaç bulunanlarını Başvekâlete arzeder.

4 — İhale şartnamelerine aşağıda yazılı şart konur:

A — İhalenin bedeli olan meblâğa tekabül edecek kıymette Türk mahsulât ve mamulâtından bir miktarın mubayaa ve ihracının temin olunacağı taahhüt olunacak ve ihale mukavelesinin imza ve mer'iyetinden itibaren on gün içinde Türk malı mubayaa ve ihracına ait taahhüdün icrasına başlandığını göstermek üzere ticaret teamülünce salih ve muteber bir mukavelelerin yapılmış olduğunu mübeyyin ve noterlikçe musaddak bir nüsha komisyona tevdi olunacaktır.

Ancak inşaat ve tesisata taallük eden ve icrasında aynı zamanda yerli ve ecnebi malı istimal edilmesi zarurî bulunan teşebbüslerde müteahhit yalnız hariçten getirilecek eşya bedeline tekabül eden kıymette takasa tâbi tutulur.

B — Bu suretle yapılan mukavele ile satın alınan eşya bedeli müteahhit tarafından eşyanın tesellüm ve ihraç edildiği vesaik ile komisyona bildirildikçe ihaledeki bedelden müteahhidin tahakkuk eden istihkakına mahsup olunmak üzere komisyon tarafından tediye olunacaktır.

5 — Müteahhit tarafından taahhüdün şartnamesi hükümlerine uygun surette icra olmamasından dolayı ihalenin feshi takdirinde müteahhide geçen (A) ve (B) fıkraları mucibince eşya satanların uğrıyacıkları zarara karşı komisyonca hiç mes'uliyet kabul olunmaz.

Müteahhitte muamele yapanların bu hususa ait olarak müteahhitten teminat istemek hakları mahfuzdur. Ancak dördüncü maddenin (A) fıkrası hükmünün icrasını tesbit için komisyon ticaret teamül ve hukukunun mesağ verdiği kolaylıkları temin eder.

Teşkilât, Fek ve İlhaka ait karar- nameler :

HÜLÂSA :

Usular. Kocabey, Gelemiş,
Kozlu köylerinin tahvili
irtibatı hakkında :

Kararname No. 8426

Madde 1 — Balıkesir Vilâyetinin merkez kazasına tâbi Biğadiç nahiyesine merbut Usular namıdiğer Yağbey, Kocabey Gelemiş köyleri ile Sındırgı kazasının Gölcük nahiyesine tâbi Kozlu köyünün mezkûr nahiyelerden irtibatları fekkedilerek Sındırgı kazasına ilhak edilmişlerdir.

Madde 2 — Bu kararnamenin tatbikına Dahiliye Vekili memurdur.

24/2/1932

REİSİCUMHUR
Gazi Mustafa Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

HÜLÂSA :

Döşemealtı nahiyesi merkezinin tebdil edildiğine dair :

Kararname No. 8427

1 — Antalya Vilâyetine merbut «Döşemealtı» nahiyesinin merkezi Karataş köyünden kaldırılarak Bıyıklı Çiftliğine nakledilmiştir.

2 — İşbu Kararnamenin tatbikına Dahiliye Vekili memurdur.

REİSİCUMHUR

Gazi Mustafa Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

**Şurayı Devlet Kararları
Mülkiye Dairesi Mazbatası**

HÜLÂSA :

Belediye Verig ve Resimler kanununun 22 inci maddesi hakkında :

No. 2519/3255

Belediye vergi ve resimleri kanununun 22 inci maddesi mucibince alınmakta olan tellaliye resminin bazı emvalin müzayede ile satılığa çıkarıldıktan sonra müzayedenin pazarlığa müncer olması veya malın satılmasından sarfinazar edilmesi halinde de istifası hususunun İstanbul Belediyesince Dahiliye

Vekâletinden istizan edilmesi üzerine Vekâleti müşarünileyhanın keyfiyetin Şûrayı Devletçe tetkikine dair Başvekâletten muhavvel 29/8/1931 tarihli ve 129 — 928 numaralı tezkeresi ve melfufu dairemize tevdi edilmekle bu hususta Maliye Vekâletinin mütaleası istifsar olunarak gelen cevap ile birlikte tetkik edildi:

Dahiliye Vekâleti tezkeresi ile İstanbul Belediyesi tahriratında: Belediye vergi ve resimlri kanununun 22 inci maddesinde alenî müzayede ve münakaşa ile satılan her nevi menkul ve gayri menkul emvalden tellâliye resmi alınacağı ve tellâlların Belediyece tayin olunacağı mezkûr bulunmasına, göre müzayedeler ekseriya bedelin haddi lâyıkında bulunmaması veya bir tek talip zuhur etmesi sebeplerde pazarlığa müncer olmakta ve bu takdirde müzayede vukubulduktan sonra iş pazarlığa döküldüğünden pazarlık ile müzayede birbirinin mütemmimi mahiyetini arzettekte ve pazarlık ile müzayede birbirinden ayrı farzolunsa bile Belediye kendisine terettüp eden vazifeyi yaparak münadi göndermiş ve netice itibarile mal da satılmış olduğundan pazarlık üzerine kararlaşan bedelden değilse bile müzayede ile çıkarılmış olduğu bedel üzerinden ve keza müzayede neticesi pazarlık ile de haddi lâyıkı bulunmıyan emvalin satışından sarfınazar olunması halinde de Belediye vazifesini yapmış olduğundan tellâliye resmi alınması lâzım geldiği noktai nazarı serdolanmaktadır.

Maliye Vekâleti ise: (Belediye Vergi ve Resimleri) kanununun 22 inci maddesinde alenî müzayede ile satılan eşyadan tellâliye resmi alınması tasrih edildiği ve «Hükümet namına vuku bulacak her nevi müzayede ve ihâlât» hakkındaki 661 numaralı kanunda da müzayede ve münakasai aleniye suretile yapılan ihaleler pazarlık ve kapalı zarf usul-lerde icra edilen ihalelerden ayrıldığı ve pazarlık ve kapalı zarf usulile vaki olan ihalelerde aleniyet mevzuu bahsolamı-

yacağı ve müzayede ve münakası aleniyede müzayede günü son pey haddi lââyık görölmediğı takdirde yevmi ihale bir hafta sonraya talik ve ikinci defa da haddi lââyık bulunmazsa müzayede ve münakaşadan sarfinazarla pazarlık ile muamelenin intaç olunacağı zikredildiğinden haddi lââyık bulunmadığı için pazarlık suretile vaki olan ihalenin müzayede ve münakasai aleniyeden mütevellit addile tellâliye resmine tâbi tutulması kanuna mugayir olduğı ve keza müzayede ve münakasai aleniyede haddi lââyık bulunmadığı için satıştan sarfinazar olunması halinde de emval satılmamış olduğı için resim alınması kanunî olamıyacağı mütaleasındadır.

İcabı müzakere olundu: Azadan SüleymanEmin Paşanın, müzayedede bedel haddi lââyık görölmediğı için malın aynı günde pazarlık suretile müzayedede en fazla pey vermiş olan kimseye satılması halinde bayi ile müşterinin tellâliye resminden kurtulmak için anlaşmış olması muhtemel bulunduğundan bu takdirde malın bedeli muhammeni üzerinden resim alınması lâzımgeldiğı yolundaki muhalif reyine karşı, Belediye Vergi ve Resimleri Kanununda tellâliye resminin alenî müzayede ile satılan emvalden alınacağı tasrih edilmesine göre her ne suretle olursa olsun pazarlık ile satılan veya müzayededen sonra satılmasından sarfinazar olunan emvalden resim alınmasına ekseriyetçe kanunî mesağ görölmemiş ve keyfiyetin bir kere de Heyeti Umumiyeeye arzına 24/ 11/1931 tarihinde ittifakla karar verilmiştir.

Heyeti Umumiye Mazbatası

No. 447 / 433

Mülkiye Dairesinin 24/11/1931 tarih ve 2519/3255 numaralı işbu mazbatası Heyeti Umumiyede okundu:

Bazı emvalin alenî müzayede ile satılığa çıkarıldıktan sonra müzayedenin pazarlığa müncer olması veya satılmasından sarfınazar edilmesi halinde Belediye Vergi ve Resimleri kanununun 22 inci maddesi mucibince alınmakta olan tellaliye resminin istifasına kanunî mesağ olmadığına dair Dairei Müşarünileyha Mazbatasında ekseriyetle dermeyan olunan ve esbabı mucibeye müstenit bulunduğu bittetikik anlaşılan mütalea ve noktai nazarın muvafık olduğu 17/12/1931 tarihinde ekseriyetle tasvibe iktiran etmiştir.

Maliye ve Nafia Dairesi Mazbatası

HÜLÂSA :

İstanbulda Samatyada demir-
yolu için istimlâk edilen
Cambaz bostanı bedeli istim-
lâkine dair :

No. 61/71

Şark Demiryollarının Sirkeci—Yeşilköy arasındaki kısmının çiftte hatta tahvilinden dolayı Samatyada Cambaz Bostanı namile maruf Saip Bey vereselerile Salih Beye ait olup Hükümeti sakıta zamanında istimlâkine karar verilmiş olan ve fakat istimlâk kararnamesi mucibince tahmin edilen bedeli istimlâkin yüzde

yirmisi ile beraber bankaya tevdi edil-
memiş olduğundan istimlâk muamelesi tekemmül etmemiş
bulunan mezkûr bostanın diğer taraftan tahmin edilen bedeline
eshabınca itiraz olunarak mahkemeye müracaat eyledikleri ve
mahkeme Hükümeti Milliye'nin tesisinden sonra intaç edildiği
cihetle mahkûmunbîh bedeli istimlâk Hükümeti Milliye'nin borcu
addedilmek iktiza etmiş ve ancak deyni mezkûr 1928 senesinden
evvel tahakkuk eylemiş oluşuna nazaran (1513) numaralı kanuna
tâbi olduğundan bunun kanunu mezkûr mucibince Tasfiyei Düyun
Komisyonunca bittetkik mahkûmunbîh meblâğın tesviyesine karar
verilmiş ve buna binaen tanzim edilen ita emrinin meblâğın bir
kısmı hükümeti sakıta zamanına ait olması lâzımgeleceği
mütaleasile Divanı Muhasebatça vize edilmeyerek iade kılınmış
olmasına nazaran Hazinei Maliye ile Divanı Muhasebat arasında
hasıl olan noktai nazar itilâfının Şurayı Devlet Maliye ve Nafia
Dairesince tetkik ve halledilerek karara iktiran ettirilmesi
muktezasını havi Maliye Vekâletinin Başvekâleti Celileye yazdığı
3/11/1931 tarih ve 6068 numaralı tezkeresile bu hususa müteallik
dosya takımı ile Başvekâleti Müşarünileyhadan Şurayı Devlete
havale ve dairemize tevdi olunmakla tetkik ve nisabı müzakereyi
teminen alınan Tanzimat Dairesi Azasından Ali Rıza Beyin
iştirakile mütalea olunarak icabı müzakere olundu:

Her ne kadar Divanı Muhasebatça bedeli istimlâkin bir
kısmı hükümeti sakıta zamanına ait olması ve 1513 numaralı
kanunun dairei şümulü haricinde kalması lâzımgeleceği mütalea
kılınmakta ise de mevzuu ihtilâf, hükmen tekemmül ve tahakkuk
ettirilen muamelei istimlâkiye ile zımnındaki bedelin tarzı tesviye
ve ilâmın infazına mütedair olup bunun müstenit bulunduğu
hüküm ve muamele ancak 1340 senesinde ve hükümeti milliye
zamanında intaç ve vacibütediye ve lâzımülnifaz hali iktisap ettiği
görülmüne ve 1928

senesinden mukaddem tahakkuk etmiş bulunması hasebile 1513 numaralı kanunun hüküm ve şümulüne girmiş bulunmasından dolayı alâkadaranın 29 kânunuevvel 1929 tarihli arzuhal ile ve mezkûr 1513 numaralı kanunun tayin ve tahdit eylediği usul ve müddette müracaat ederek keyfiyet Tasfiyei Düyun Komisyonunca tetkik ve 28/8/1930 tarih ve 6288 numaralı kararına da iktiran ettirilerek bermucibi kanun Maliye Vekâletince infaz cihetine gidildiği ve buna binaen kısmen tediyatta bulunduğu da anlaşılmasına mebni berveçhi meşruh surette 1340 senesinde tekemmül etmiş ve kabiliyeti icraiye iktisap eylemiş bir hükmün tefrik ve tecezzisi suretile meblâğı mahkûmunbhin bir kısmının hükümeti sakıta zamanına aidiyeti telâkkisini müstelzim olacak bir veçhi kanunî görülemediğinden Maliye Vekâletinin bu baptaki noktai nazarı mevzuatı kanuniyeye muvafık ve esbabı mucibeye müstenit bulunduğu mütalea kılınmakla keyfiyetin bir kere de Heyeti Umumiyece tetkikine müsaade buyurulmak üzere evrakın Riyaseti Celileye Takdimi 19/12/1931 tarihinde tezekkür kılındı.

Heyeti Umumiye Mazbatası

No. 451 / 462

Şark Demiryolunun Sirkeci ile Yeşilköy arasındaki kısmının çifte hatta tahvili için Samatyada istimlâk edilen Cambaz bostanının bedeli istimlâk hakkında Maliye Vekâleti ile Divanı Muhasebat arasında mütelhaddis noktai nazar ihtilâfına dair Maliye ve Nafia dairesinin 19/12/1931 tarih ve 61/71,

numaralı mazbatasının Heyeti Umumiye müzakeresinde azadan Edip Kemal Bey Divanı muhasebatın vizeden imtina edebileceği evrak Muhasebei Umumiye kanununun 75 inci maddesinde tatad edilmiş ve müzakerenin esasını teşkil eden mesele dahi bu tatad olunan evrak arasına dahil bulunmuş olmakla beraber Divanın vizeden imtina edeceği evrak üzerine nasıl muamele cereyan edeceği mezkûr kanunun 76 mcı maddesinde tasrih edilerek vekil tarafından mes'uliyet deruhte edildiği takdirde keyfiyetin divanca yeniden tetkik edileceği ve divanın ısrar halinde İcra Vekilleri Heyetince keyfiyetin tetkiki ile vekilin noktai nazarına iştirak halinde Divanı Muhasebatın kaydi ihtiyatla vize muamelesini icra ettikten sonra bu evrakı bir raporla B. M. Meclisine arzedeceği tesbit edilmiş bulunmasına nazaran atiyen Büyük Millet Meclisinin nazarı tetkikine isal edilecek bu nevi kanunî mesail hakkında Şurayı Devletin iptidaî bir mütalea ile mes uliyete iştirak ettirilmesne esasatı hukukyenin müsait olmadığı yolundaki nokati nazarını muhafaza eylemiş ise de bu bapta Divanı muhasebat ile Maliye Vekâleti arasında noktai nazar ihtilâfi tahaddüs etmiş olduğuna göre mes'ele hakkında Şûrayı Devletin mütaleasını istemekten Maliye Vekâletini menedecek bir kaydı kanunî bulunmayıp Şurâca serdolunacak istişârî mütaleaya muttali olduktan sonra Maliye Vekâletinin yapacağı muamele Muhasebei Umumiye kanununun sarahati dairesinde cereyan edeceği tabî görülmüş ve bu sebeple evrak üzerine mütalea dermeyanı ekseriyetle takarrür etmiştir. Eldeki ilâma nazaran paranın heyeti mecmuası tahtı hükme alınmış ve bu hüküm kesbi kat'iyet eylemiş olduğundan tecezzi kabul etmiyeceği derkâr bulunmasile mahkûmunbih mebalîğın tediyesi emrinde dairece dermeyan olunan mütalea veçhile Maliye Vekâletinin noktai nazarı muvafık bulunduğu 28 kânunuevvel 1931 tarihinde ittifakla tezekkür kılındı.

Mülkiye Dairesi Mazbatası

HÜLÂSA :

Türkiye Ağaç Koruma cem-
iyeti hakkında :

No. 2235 / 2704

Türkiye Ağaç Koruma Cemiyetinin menafii umumiyyeye hadim cemiyetler arasına konulması için aranan evsaf ve şeraitin henüz inkişaf etmemiş olduğuna dair 5/4/1931 tarihinde ittihaz ve Şûrayı Devlet Heyeti Umumiyesince de kabul edilmiş olan kararın tebliği üzerine mezkûr cemiyet reisliği tarafından bazı izahatı havi olarak verilen arzuhalin gönderildiğine dair Dahiliye Vekâletinin Başvekâletten muhavvel 9/8/1931 tarihli ve 3167/1586 numaralı tezkeresi dairemize tevdi edilmiş olduğundan okundu.

Evvelki karar üzerinden ancak bir kaç ay geçmiş ve cemiyetin tamamen tatbik olunan bir senelik bütçesinin görülmesine bile imkân husule gelmemiş olduğundan şimdilik yeni bir karar ittihazına mahal olmadığı mütaleasile keyfiyetin Heyeti Umumiyyeye arzı ittifakla tezekkür edildi.

3/10/1931

Heyeti Umumiye Mazbatası

No. 375/456

Türkiye Ağaç Koruma Cemiyetinin menafii umumiyyeye hadim cemiyetler meyanına ithali için bir cemiyette bulun-

ması lâzım gelen evsaf ve şeraitin mezkûr cemiyette henüz inkişaf etmemiş olduğuna dair evvelce Mülkiye Dairesince 5/4/1931 tarihinde ittihaz olunup Heyeti Umumiyece de tasvibe iktiran etmiş olan kararın alâkadarlara tebliğ edilmesile Cemiyet Riyasetinden bu hususa müteallik verilen bazı izahatı havi Dahiliye Vekâletinin Yüksek Başvekâletten 9 ağustos 1931 tarihli ve 3267/1586 numaralı tezkeresine melfuf arzuhal üzerine Mülkiye Dairesinin 3 teşrinievvel 1931 tarihli ve 2235/2 704 numaralı mazbatasında serdolan mütaleanın tetkiki sırasında cemiyetin umumî merkezinin mesaisi ile şubelerinin faaliyeti hakkındaki vesaikin ve aşıcılığın tamimi ve fidanlıklar tesisi gibi memlekette fennî usuller dairesinde inkişafı şayanı temenni olan hususata dair neşrû tamim olduğu bildirilen eserler görülüp tetkik edildikten sonra karar verilmesi münasip olacağı cihetle azruhalde mevzuu bahsolan eserlerle 1930 ve 1931 senelerine ait bütçeler celp ve tetkik olundu. Cereyan eden müzakere neticesinde, Mülkiye Dairesi Reisi Mithat Beyle azadan Süleyman Emin Paşa, Şefik, Ömer Lûtfî ve Kemal Atıf Beylerin bu cemiyetin henüz menafii umumiye hadim cemiyetler arasına girebilecek derecede inkişaf etmemiş olduğundan kararı sabıkın tebdilde yeniden bir karar ittihazına mahal olmadığı yolunda daire mazbatasında serdolan mütalea ve noktai nazara müstenit reyî muhaliflerine karşı Maliye ve Nafia Dairesi Reisi Ali Rıza Beyin teklifleri veçhile faaliyet ve mesaisi itibarile inkişaf eylediği bittetkik anlaşılan mezkûr cemiyetin menafii umumiye hadim cemiyetler arasına girmesinin muvafık bulunduğu 24 kânunuevvel 1931 tarihinde ekseriyetle karar verilmiştir.

Tamimler :

Mahallî idareler umum müdürlüğü

HÜLÂSA :

Evlenme Talimnamesi

Hakkında :

No. 194/34

Bazı mahallerde kanunu medenî ve evlenme talimatnamesi ahkâmı hilâfına ikinci ve üçüncü defa evlenmelerin vaki okluğu ve bazı yerlerde de evlenme aktine esas teşkil edecek kanunî ehliyetin vücuduna bakılmaksızın mahallî örf ve âdata tevfikân köy muhtarları tarafından kanuna uygun olmayan akitlerin yapıldığı anlaşılmaktadır.

Halen ve atiyen devamı İçtimaî ve hukukî mühim mahzurlar doğurabilecek vaziyette olan bu gibi kanunsuz hususâtın derhal önüne geçilerek bu bapta mevzu ahkâmı kanuniyenin pek sıkı bir surette tatbik edilmesinin temini ve neticenin inbası tamimen tebliğ olunur efendim.

22/2/1932

Vilâyetler idaresi umum müdürlüğü

HÜLÂSA :

Gedikli Küçük Zabit mektebine alınacak talebe hakkında:

Ş. II

No. 621

Gedikli küçük zabit hazırlama mekteplerine alınacak köylü

çocukları hakkında Büyük Erkânı Harbiye Reisliğinden

gönderilen 13/2/1932 tarihli ve 34056 numaralı tezkerenin bir sureti leffen irsal kılındı.

İktizasının ifası temenni olunur efendim.

Vilâyetlere, B. U. Müfettişliğe yazılmıştır.

17/2/1932

Suret :

Büyük Erkânıharbiye Reisliğinin

13 / Şubat / 932 tarih ve 34056
numaralı Tezkeresi

I — Köylerimizin hemen ekserisinde ilk mektep olmadığından köy çocuklarının da tahsilsiz kalmamalarını ve öz Türk ırkına mensup olan bu kabil çocukların ahlâk ve seciye itibarile orduya çok faydalı ve sağlam bir unsur daha bidayetten yetiştirilmelerini temin maksadile Gedikli küçük zabıt Hazırlama mekteplerine alınacak köylü çocuklarının ekseriyeti teşkil etmesi, şehir ve kasabalardan da nüfus nisbetine göre takriben beşte bir nisbetinde talebe alınması için müessir teşviklerde bulunulması rica edilmiştir.

II — Bu sene yeni alınan talebede geçen senekine nisbetle köylü talebe miktarında yüzde 4 kadar bir tezeyüt farkı görülmüşse de bu kadarcıkla maksat temin edilmiş değildir.

Binaenaleyh Gd. Kç Z. Hazırlama mektebine dühul zaman ve şeraitinin «Askerlik şubelerinde vardır» ve kendilerine ilmen ve maişeten temin edeceği menafinin köylülerimize duyurulması ve bu hususta iktiza eden kolaylıkların da gös-

terilmesi hususunun teminini alâkadar makamattan rica ederim.

III — Ordu müfettişlerine, Kolordu kumandanlarına, İzmir, Mast. Mv. K. na sınıf Mf. liklerine ve Askerî Lise müfettişine yazılmış ve malûmat için M. M. V. ne, Dahiliye Vekâletine arzedilmiştir.

HÜLÂSA :

İhtiyar heyetlerince doldurulacak nakil vasıtaları cetvel-
leri hakkında :

No.622

Vesaiti nakliye tahririnin, ihtiyar heyetlerine verilecek cetvellerin doldurulmaları suretile yapılması ve bu hususta hazırlanarak tabedilen cetvellerin vilâyetlere gönderildiği cihetle seferberlik istihzaratı için pek lüzumlu olan bu işin bir an evvel yapılması Millî Müdafaa Vekâletinden bildirilmiştir, iktizasının ifası temenni olunur efendim.

Vilâyetlere ve B. U. Müfettişliğe yazılmıştır.

16/2/1932

İdare — 6

HÜLÂSA :

İdarî kararlara ve arzuhal-
lere verilen cevapların alâka-
darlara imza mukabilinde
tebliğ edilmesi hakkında :

No. 697

Devlet dairelerine karşı açılmakta olan İdarî davaların ekserisinde aleyhine dava açılan kararların alâkadarlara resmen ve usulen tebliğinde vaki ihmaller dolayısıyla kanunî müddetlerin müruru mes'elelerinin halli güçleşmekte ve tebliği şifahî vaki olduğu halde hukukî ve usulî tebliğ edilmemiş olduğundan müruru müddeti tesbit etmek mümkün olmamakta ve işlerin halli ya sürüncemede kalmakta yahut aleyhe hüküm verilerek devlet daireleri zarar görmekte olduğundan arzuhalleri hakkındaki teşkilâtı esasiye kanununda olduğu gibi Şûrayı Devlet kanununda da bu bapta hükümler ve usuller mevzuu olmasına rağmen tamam olarak yapılmıyan bu lâzimenin temini zımnında her türlü İdarî kararlara ve arzuhallere verilen cevapların alâkadarlara imza mukabilinde tebliği ve imzaları muhtevi evrakın iş dosyalarında hıfzı hususunun usul ittihazı Şûrayı Devlet Riyasetinin iş'arına atfen Başvekâleti Celileden emir buyurulmuştur. Bu suretle muamele ifası tamimen tebliğ olunur efendim.

Vilâyetlere, B. U. Müfettişliğe ve Vekâlet dairelerine yazılmıştır.

22/2/1932

HÜLÂSA :

Göynecik çiftliğinin Eyüpler köyünden alınarak Akçaşar köyüne ilhakının muvafık olduğuna dair :

No. 446

C: 12/1/932 tarih ve Umumî meclis 65 numaralı tahrirata:

Yalvaç kazasının «Eyüpler» köyüne merbut «Göynecik» çiftliğinin «Akçaşar» köyüne raptına dair Vilâyet idaresi kanununun ikinci maddesinin dördüncü fıkrasına tevfikân vilâyet idare heyetince ve Umumî meclisçe ittihaz edilen kararlar muvafık görülmüştür.

İktizasının ifası temenni olunur efendim.

1/2/1932

HÜLÂSA :

Baklan nahiyesine merbut 6 köyün mezkûr nahiyeden irtibatlarının fekkiyle Çal kazası merkezine iltihakları hakkında :

No. 447

C: 11/1/932 tarih ve Encümen 152/6904 numaralı tahrirata:

Çal kazasına Baklan nahiyesine bağlı «İsabey, Mahmutgazi, Aşağıseyit, Bayırlan, Doğcakırlar, yazır» köylerinin

mezkûr nahiyeden irtibatının fekkile kaza merkezine ilhakları hakkında vilâyet idaresi kanununun ikinci maddesine tevfkân Vilâyet Umumî meclisince ve idare heyetince ittihâz edilen kararlar muvafık görülmüştür.

İktizasının ifası temenni olunur efendim.

1/2/1932

HÜLÂSA :

Külhanalan köyüne bağlı dın-
bazlar mahallesinin müstakil
bir köy olarak teşkil
edileceğine dair:

No. 448

C: 11/2/932 tarih ve Encümen 154/6906 numaralı tahrirata:

Buldan kazasına bağlı «Külhanalan» köyünün bir mahallesi olan «Dinbazlardamı» mahallesinin bağlı bulunduğu mezkûr köyden irtibatının fekkile Buldan kazası merkezine merbut «Dinbazlar» namile müstakil bir köy teşkili hakkında Vilâyet idaresi kanununun ikinci maddesinin dördüncü fıkrasına tevfkân Vilâyet Umumî meclisince ve idare heyetince ittihâz edilen kararlar muvafık görülmüştür.

İktizasının ifası temenni olunur efendim.

12/2/1932

HÜLÂSA :

Acıpayam kazasına bağlı hisar köyünün bir mahallesi olan Karaismailler mahallesinin mezkûr köyden irtibatının fekkiyle müstakil bir köy halinde idaresi hakkında:

No. 449

C: 11/1/932 tarih ve Encümen 153/6905 numaralı tahrirata:

Acıpayam kazasına bağlı Hisar köyünün bir mahallesi olan Karaismailler mahallesinin bağlı bulunduğu mezkûr köyden irtibatının fekkile Acıpayam kazasına ilhakı müstakil bir köy halinde idaresine dair Vilâyet idaresi kanununun ikinci maddesinin dördüncü fıkrasına tevfikân Vilâyet Umumî meclisince ittihaz edilen kararlar muvafık görülmüştür.

İktizasının ifası temenni olunur efendim.

11/2/1932

HÜLÂSA :

Gölcük köyünün bir mahallesi olan Hortuma mahallesinin müstakil bir köy olarak teşkil edildiğine dair.

No. 461

C: 11/1/932 tarih ve Encümen 150/6902 numaralı tahrirata:

Acıpayam kazasına bağı Gölçük köyünün bir mahallesi olan Hortuma mahallesinin mezkûr köyden irtibatının fekkile Acıpayam kazasına merbut müstakil bir köy olarak teşkil edilmesi hakkında Vilâyet idaresi kanununun ikinci maddesinin dördüncü fıkrasına tevfikân Vilâyet Umumî meclisince ve idare heyetince ittihaz edilen kararlar muvafık görülmüştür.

İktizasının ifası temenni olunur efendim.

2/2/1932

HÜLÂSA :

Hacılar köyüne merbut Göcenek köyünün müstakil bir köy halinde idaresine dair:

No. 553

Plümür kazasının Hacılar köyüne merbut Göcenek köyünün Hacılar köyünden irtibatının fekkile müstakil bir köy halinde idaresi hakkında Vilâyet idaresi kanununun ikinci maddesinin dördüncü fıkrasına tevfikân Vilâyet Umumî meclisince ve idare heyetince ittihaz edilen kararlar muvafık görülmüştür.

İktizasının ifası temenni olunur efendim.

16/2/1932

HÜLÂSA :

Kemer damları köyünün tah-
vili irtibatı hakkında :

No. 616

C: 14/2/932 tarih ve Encümen 348/53 numaralı tah-
rirata :

Salihli kazasının Kemer köyüne bağlı Kemerdamları köyünün
mezkûr köyden irtibatının fekkile kaza merkezine merbut olmak
üzere müstakil bir köy halinde idare edilmesi hakkında Vilâyet
idaresi kanununun dördüncü maddesine tevfikân ittihaz edilen
kararlar muvafık görülmüştür.

İktizasının ifası temenni olunur efendim.

20/2/1932

HÜLÂSA :

Demirci kazasının Dedeler
ve Talas köylerinin müstakil
bir köy haline ifrağı hakkında:

No. 671

Manisa Vilâyetinin Demirci kazasına bağlı Yağcı köyüne
merbut Dedeler ve Kuyucakkarapınar köyüne merbut Talas
köylerinin mezkûr köylerden irtibatları fekkedilerek müstakil birer
köy halinde idare edilmelerine karar verilmiştir efendim.

25/2/1932

Ş. III

No. 105

Muhterem efendim,

Dahilî ve haricî hâdisatı telhis etmek ve aynı zamanda vekayii resimlerle göstermek suretile Ankara'da haftada bir defa neşredilmekte olan (Ankara Haftası) gazetesi bilhassa Cumhuriyet rejimini ve inkilâbı müdafaa etmesi itibarile Vekâletçe teşvik ve himayeye lââyık görülmektedir.

Köylüler için faydalı olan bu gazetenin tarafı âlilerinden de himayeye mazhar olmasını ve köy okuma odalarınca abone kaydedilmesinin temin buyurulmasını rica eylerim efendim.

Ankara: 18/2/932

HÜLÂSA :

«Ankara» isimli kitabın gönderildiği hakkında :

No. 189

Türk Maarif Cemiyeti tarafından neşredilen «Seyahat kitapları» serisinin birincisini teşkil eden «Ankara» isimli kitaptan bir nüsha gönderilmiştir efendim.

Vekâletçe Tekaüt muamelesi ikmal edilenler

İsim ve memuriyeti	Nev'i tahsis
Ürküp nüfus memuru Dursun Ef.	Tekaüt
Hakkâri mutasarrıfı Mehmet Vasfî B.	Yetim
Mülga muhacirin müdiriyet umumiyesi iskân müdürü İbrahim B.	Yetim
Purnavut nahiyesi müdürü Arif E.	Tekaüt
Tatvan nahiyesi müdürü Yakup Hilmi E.	Tekaüt
Şebikarahisar iskân kâtibi Ahmet E.	Yetim
Hazro nahiyesi müdürü Ahmet Murat E.	Tekaüt
Havran nahiyesi müdürü Mehmet Sami B.	Tekaüt
Muhaciri aşair şubesi müdür muavini Ahmet Ata B.	Yetim
Şetek nahiyesi müdürü Ali E.	Yetim
Sivrihisar hususî muhasebe memuru İsmail Hakkı B.	Yetim
Anamur hususî muhasebe tahsildarı Ahmet Ef.	Tekaüt
Hadım tahrirat kâtibi Mustafa Ef.	Tekaüt
Zonguldak hususî muhasebe başkâtibi Mihran Ef.	Yetim
Mülkiye müfettişi Ali Munis B.	Tekaüt
İzmir daire müdürü Hüsnü B.	Tekaüt
Dumaniç nahiyesi müdürü Kemal B.	Tekaüt

İsim ve memuriyeti	Nev'i tahsis
İzmir mektupçusu Şevket B.	Tekaüt
Kuşadası nüfus memuru Tahir Ef.	Yetim
Gülnar kaymakamı Mehmet Tevfik B.	Tekaüt
Çorum idare heyeti kâtibi Fahri Ef.	Yetim
Çatalca iskân kâtibi Asım Ef.	Yetim
Çorlu kaymakamı Kemal B.	Yetim
Çemişgezek nüfus memuru Ali Ragıp B.	Tekaüt
Bucak nahiyesi müdürü Ali Rıza Ef.	Yetim
Aksaray iaşe mıntaka memuru Ali Rıza Ef.	Yetim
Yozgat nüfus kâtibi Asım Ef.	Yetim
Sivas hususî muhasebe başkâtibi Mehmet Edip Ef.	Yetim
Çorum tahrirat kalemi evrak memuru Hasan Ziya B.	Yetim
Göynük kaymakamı Ali Sabri B.	Yetim

Gayri Resmî Kısım

Hukuku İdare

Geçen sayıdan mabaat

Temettüe iştirâk

Maden imtiyazı şartnamelerinde imtiyaz sahiplerinin devlete aidat olarak maktu ve nisbî bir şey vermeleri mes'elesinden maada bir mecburiyeti mâliyeleri yoktur ve hatta devletin imtiyaz sahibine bunu bir hediye şeklinde verdiği zihniyeti mevcuttur.

Zaman ile bu zihniyet değişti ve bu hediyenin bedelsiz değil, fakat temettüe iştirak etmekle ancak imtiyaz sahibine verebileceği kanaatini vermiştir.

Nitekim bugün bu mes ele içtihat sahasından çıkıp faaliyete inkilâp etti. Ve bugün maden imtiyazları temettüüne devletin hakkı iştiraki vardır.

Fransa devletinin temettüe iştiraki mes'elesi kanunun mukabiline temsil olmamak kaydile ancak 1919 senesinde tesbit edilmiştir.

Devlet maden imtiyazlarının temettülerine iştirak eder,

imtiyazlarının tahsil olunacak miktarın yüzde yirmi beşi maden amelelerine hasır ve tahsis edilecektir.

Temettüün tayini ve hükümet hissesinin tesbiti usulü: imtiyazın işlemesi için imtiyaz alana her taksim ve her iştirakten evvel vazettiği sermayenin faizi temin edilmelidir. Sermayenin faizi tenzil edilmedikten sonra tahakkuk edecek temettüe devletin hakkı iştiraki olacaktır.

Tesbit usulü şu şekilde cereyan eder:

Eshamı umumiyenin resmen borsada temin ettiği faizin vasatısı alındıktan sonra buna fazla olarak imtidat için yüzde iki ilâve olunur. Ve bu tahakkuk eden meblâğ temettüü safiden tenzil olunur. Mütebaki kısmına devletin hakkı iştiraki vardır.

Meselâ eshamı umumiye bir sene zarfında yüzde beş ile altı arasında temevvüç ettiyse vasatı olan yüzde beş buçuğa imtiyaz sahibi için ayrıca yüzde iki ilâvesile imtiyaz sahibine yüzde 7,5 faiz temin eyler.

Eğer imtiyaz alana madeni işletmek için vazettiği sermayeye bir sene için yüzde 7,5 faiz temin edemediyse noksan kalan kısmını gelecek senenin kârından ikmal eder ve bu açık her şeyden evvel yani devlete temettüe iştirak etmezden evvel kapanır, imtiyaz sahibine verilen bu hisse sermaye masarifi umumiye gayri menkulât bedeli ve geçen senelerin açık kalmış faizlerinden mürekkeptir. Gayri menkulât bedeli ise maden damarlarını istifade edebilecek bir vaziyete koymak için yapılan masariftten ibarettir. İstihsal edilen varidatın masarifi tenzil edildikten sonra kalan kısımdan amortisman için her sene sermayenin onda birinden fazla tefrik edilemez.

Senenin temettüünden yukarıda arzedilen şekilde imtiyaz alanın hissesi yani sermayenin faizi tenzil edildikten sonra mütebaki kalandan devletin hissesi hesap edilir. Bu mütebaki

kalan temettütün temettüünden yüzde on alınır ve bu nisbet farkıdır.

Yüzde on beş temettütün temettüünde sermayenin yüzde iki ve dört arasında olmasına göre

Yüzde yirmi temettüünden sermayenin dört veya altı Yüzde yirmi beş temettüünden sermayenin yüzde altı Ve Yüzde otuz temettüünden sermayenin on iki ile yirmi Yüzde yetmiş temettüünden sermayenin doksan ile yüz Yüzde yetmiş beş temettüünden sermayenin yüzde yüzden fazla.

Malî kontrol gayet ciddî bir şekilde devam eder. Hesabat her sene imtiyaz alan tarafından bütün teferrüatıle devlete ibraz edilir. Tahakkuku hesabat komisyonu tarafından tadil edilmiş olan hesabatı mukaddeme her sene maden müfettişine tevdi edilir. Devlet tahakkuk edecek miktarın yüzde yirmi beşi maden temettüüne verilir.

Madenin devlet tarafından işletilmesi

Madenin devlet tarafından işletilmesine cevazı kanunî yokken son tadilât ile bu hak ta devlete verilmiştir. Bu ister bir imtiyaz olsun ister terk veya istirdat suretile devletin; eline geçmiş olsun bugün Fransa'da hükümetin elinde bir kaç mevaddı madeniye imtiyazının olduğunu görüyoruz ki devlet işletmektedir.

Devlet isterse kendisi işletebilir.

Madenin işletilmesi

Madenin işletilmesi bir san attır. Bu itibarla tâbi olduğu nizamat bazan ahkâmı umumiye tâbi değildir. Sebebi de maden sanayiinin işlerinde ika etmesi melhuz olan tehlikelerden ve saniyen işlemenin menafii umumiye ile olan hakkî alâkalarından tevellüdüdür. Binaenaleyh maden hayatı iki kısımdan mürekkeptir.

Birincisi madenin işletilmesi.

İkincisi madenin mesaisinin tanzimi.

Madenin fennî işletilmesi

Madenin işletilmesinde iki nevi ameliye vardır. Birincisi ziri zemindeki ameliye, İkincisi sathı arz üzerindeki ameliyedir.

Bundan maada bir de eşhası salisenin vaziyeti ve münasebeti zikreyleme lâzımdır.

İşletenin sathı arzı işgali

İmtiyaz sahibi yani işleten sathı arz sahibi değildir. Fakat ziri zemini işletebilmek için sathı arzı işgal etmesi lâzımdır. Bu itibarla imtiyaz sahibinin sathı arz eshable anlaşması ahkâmı umumiye icabındandır. Bu anlaşmada tabîi sathı arz

sahibine bazı maddî menfaatleri temin ile kabil olabilecektir. Kanun bu maddî teminatı tesbit etmiştir, imtiyaz sahibinin işgal etmesi lâzım gelen mıntakanın sahası da yine aynidir.

Meselâ yapılabilecek kuyunun veya kuyuların mesahası duvarların işgal edeceği mesaha galeriler ve saire.

Sathı arza verilecek tazminat: istimplâkte olduğu gibi peşin verilen bir tazminat değildir.

Bu tazminat şu şekilde hesap edilir, imtiyazdan evvel arzın ekilip biçildiği zaman sahibine temin ettiği menafii iki mislidir.

Şayet imtiyaz alan bu araziyi büsbütün satın almak isterse imtiyazdan evvelki zammının iki mislini vermek mecburiyetindedir.

Vaki olacak ihtilâflar mahakimi umumiyede halledilir, imtiyazdan sonra yapılan işgal ve tesisat evvelce işgal edilen arazide muadil istihsalât için tesisat yapılması lâzım gelen yerler kifayet etmez. Ve yeniden bir takım arazi işgal etmek mecburiyeti kat'iyesinde kalınırsa idare menafii umumiye kararile yeniden arazi işgal edebilir. Ve tesisatı ikmal eder.

Madeni işletenin ika edeceği zararlar

Madenin işletmesi bazı zararlar ika edebilir. Mülâsık olan maden sahiplerde madeni işletenin münasebatı hukukiyelerini ahkâmı umumiye tanzim eder. Bu zarar yalnız maden sahiplerine inhisar etmez. Bazan eşhası salise mutazarır olursa şu halde bunların mahakimi umumiyeye soracakları vardır.

Yalnız kanun müddetinde tazminat için aranılan hata esası burada pek cayi tatbik olamaz. Burada zararı ika eden

şüphe yok ki vaziyetinden haberdardır. Maahaza madeni işletenin ika ettiği zararların mercii hukuku âmmedir.

Ve muhakimi umumiyenin salâhiyeti dahilindedir.

Menafii umumiye namına ve hukuk zabite- sine binaen idarenin müdahalesi

Evvelce arzettiğim madeni işletmekten mütevellit zararlar muhakimi umumiyede ve ahkâmı umumiye dairesinde tazmin ettirilir. Fakat tesisat ve işletme keyfiyetinin ika ettiği zararlar hudutsuz ve fevkalâde olacak olursa veya yapılan tesisatta çok ilerlemiş bulunursa idare menafii umumiye namına ve hukuk zabıtasına binaen müdahale eder.

Şu hususatta idare müdahale etmektedir:

- 1 — Sathı arzı himaye.
- 2 — Madenin muhafaza ve himayesi.
- 3 — Maden amelesini himaye.

Sathı arzı himaye iki şekilde olur:

1 — Sathı arz bir tehlike teşkil ederse idare arzın selâmeti ve bilhassa umumun emniyeti namına müdahale eder.

2 — Zabıta idare namına idare civarında ikamet eden ahalinin emniyet ve selâmetini temin etmeğe yapılan ve civarda bulunan mesakinin metanetini temin etmeğe ve maden suyu menabiini şehir ve köylerin mekûlât menabiini idame etmeğe ve turuku umumiyeiyi muhafaza etmeğe, mevcut kanalları, şimendiferleri ve saireyi zarardan vikaye etmeğe mecburdur. Ve bu hususlarda müdahale etmektedir.

İkinci müdahaleye gelince bu da maden istihsalâtının gayri fennî yapılp hukuku âmmenin ziyasına sebebiyet verdirmemek suretinde tecelli eder.

Madenin amelesini himaye etmek için de ileride tetkik edeceğimiz esasat dahilinde müdahale eder.

İdarenin müdahalesi ne surette tecilli eder

Madenin idaresinde devletin müdahalesi gayet vâsidir. Zabıta idarenin hemen her zaman hakkı müdahalesi vardır. Ve bu tesbip edilmiştir. Feyezan vukuunda derhal buna dair olan ahkâmı tatbik ettirmekle mükelleftir. Devletin zabıta idaresini Nafia Vekilinin vilâyeti altında vali istimal eder.

Görüyor ki zabıtai idare noktanın yani kommünün en büyük memuriyetinin eli altındadır.

Kavanin ve nizamatin meskût bıraktığı bazı nokata göre boşluğu valiler ve nahiyeler daima Nafia Vekilinin izafeten bazı muvakkat kararlarla doldururlar, maden mühendisleri bile müstacel hususatta karar vermek salâhiyetini haizdirler.

Maden kavanin ve nizamata muhalif hareket edenler olbaptaki kavanin ve nizamata dairesinde tecziye olundukları gibi işbu ahkâma ademi riayetlerinden dolayı imtiyaz hukuku iskat edilebilir.

İdare tarafından ittihaz olunan mukarrerat madeni işletmeğe mani olacak olursa

Bu takdirde imtiyaz alanın tazminat almak üzere mahakimi aidesine müracaat etmeğe hakkı vardır.

Tabî bu mebalîğin kanunî olması imtiyaz sahibine tazminat hakkını vermez. Meselâ idarenin sathı arz sahiplerinin hukukunu himaye için ihdas ettiği mebalîğ bu cümledendir.

Madeninin tüccarî işletilmesi

Madenin fennî işlenmesini takayyüt eden bazı ahkâm mevcut olduğu halde ticarî işlenmesi tamamen serbesttir. Bunu takayyüt eden hiç bir ahkâmı mevcut değildir.

İşleten arzu ettiği fiatla mevadî madeniyeyi satabilir, idare şeraiti tüccariye vazedemez.

Maahaza idare bazı esbabı siyasiye, idariye ve iktisadiye tahtı tesirinde olarak serbestii ticarete müdahale etmek ıztırarında kalır. Meselâ imtiyaz alan fiatların tereffüünü temin için nakten istihsalâtı takayyüt ve yahut büsbütün tatil eder. Bu takayyüt ve yahut bu tatil müstehlikin mübrem ihtiyacına tesir edebilir. Devlet bu tesiri izale etmek mecburiyetindedir. Bu tatil bazı şerait dahilinde istihsalâtın takayyüdü imtiyaz hukukunun sukutuna ve yahut imtiyazın istirdadına sebep olabilir.

Yalnız vazii kanun idarece keyfi, müstebidane hareket etmesine müsaade etmemiştir.

Bu itibarlar takayyüde imtiyaz sahibinin kendi hatası olması lâzım gelir, tatilde ise vazii kanun meşru bir mazeret aramaktadır. Tatil için meşru bir mazeret yoksa o vakit idare ancak istirdat veya imtiyaz hukukunun sukutu cihetlerine gider.

Maahaza madenin tüccari işlenmesindeki esası tamamen serbestii ticaret ahkâmına tâbidir.

Madenlerde sâyü amel

Madenlerde sâyü amel hukuku medeniye, hukuk idare ve iktisat gibi bir çok noktai nazarlardan tetkik edilmektedir.

Madenlerde sâyü amelden mütevellit asayiş ve hıfzıssıhha mesaili

Sâyü amelden mütevellit emniyet asayışı ve hıfzıssıhha devleti en ziyade alâkadar eden nokattır.

Bu bapta mevcut ahkâmı umumiye hakkında da bir takım nizamat vazolunmuştur.

Kazalar hakkın yeni ahkâm ve hatta muaveneti umumiye bütçesine maden kazaları hakkında tahsisat vazolunmuştur.

Meselâ madenlerde ekseriyetle zuhur eden hastalığa karşı ittihaz olunması lâzım gelen tedbir ve hastaların tedavisi hususunda devletin muaveneti maddiyede bulunacağı tefrik edilmiştir.

Bu gibi sıhhî tedabirden maada devlet amelenin emniyet ve asayişile alâkadar bir teşekkülün mevcudiyetine müsaade etmiştir, işte maden amelesi emniyet ve asayiş memurları bu kabildendir.

—Mabadi vardır. —

İbrahim Âlî
Mülkiye Mektebi ve Harp Akademisi
Hukuku İdare Hocası

III

— İtalya'da —

Şehirler ve Belediyecilik

İtalyada milâttan dört asır kadar evvele ait zamanlarda beleriye vasıflarından bir kısmını haiz şehirler ve bunların Prefectus denilen Şehreminleri ve Curie yahut Decuriunt denilen belediye azası ve belediye hâkimleri makamında Consuller ve Cumhuriyetin parlak devirlerinde 750.000 nüfuslu Roma gibi bir merkezi ve hatta bugünkü belediyecilik vazaifinden addolunan ilk teşkilât olmak üzere itfaiye tertibatı (Yedi bin kişilik) var idise de büyük inkılâplar bu belediyecilik hareketlerinin kademe kademe tekâmülüne mâni olmuştur.

Tarihî ve siyâsî sebeplerden dolayı İtalyada belediyecilik merkezî ve garbî Avrupa belediyelerinden daha muahhar tarihlerde başlamıştır.

Tarihî malûmat: 20 mart 1865 tarihli kanun ile belediye teşkilâtı yapılmış ve fransız belediyeleri örnek ittihaz olunmuştur. Yalnız arada bazı farklar vardır, meselâ Fransada belediye reisi intihapla iş başına geldiği halde İtalyada Sindacs denilen belediye reisleri mansuptur. Belediye meclislerinin müçtemi bulunmadığı zamanlarda reise yardım etmek üzere belediye encümeni vardır.

1871 muharebesinden sonra belediyelerin salâhiyetleri hakkındaki ahkâmı yeniden tetkik etmek lüzumu hasıl olmuş ve 2/Mart/1880 tarihli kanun bu ihtiyaçtan doğmuş, bu kanunun hükmü 23 sene devam etmiş ve 29/Mart/1903 tarihli kanun belediyeler hakkında yeni hükümler ve salâhiyetleri ihtiva etmek üzere neşrolunmuştur. Belediye reislerinin intihapla iş başına getirilmesini ve meclislerin oldukça vâsi salâhiyetlerini bu kanun kabul etmiştir.

*

* *

İtalyan belediyelerinin adedi 9148 dir. Ve bunlardan on dokuzu yüzer nüfustan az nüfusa ve on sekizde yüz binden fazla nüfusa maliktir. 1932 beynelmilel şehirler kongresi için yazılan İtalyan raporuna göre: adedi bu kadar çok olan İtalyan belediyelerinin idaresi son senelerde büyük bir tahvil devresi geçirmiştir. Çünkü bir arada yaşıyan belde halkının iliklerini temin gayesile yapılan belediye vazaifinin tedviri, belediye emval ve emlâkinin idaresi bir çok zamanlar siyasî hayatta ekseriyeti kazananların, yahut ta kendi salâhiyetinden istifade etmek istiyen alâkadarların elinde oyuncak şeklinde kalmıştı.

Fakat şimdi, bu idarelerin yegâne gayesi müşterek hayatın iyi ve şayanı memnuniyet bir halde tanzimidir. Evvelce intihap mücadelelerinde kazananların tatbik ettikleri idare sisteminde bozukluklara ve bilhassa malî sui istimallere mukabil Fasciste rejiminde o şekilde tanzim edilmiştir ki gerek belediyeler gerek belediye vergi ve resimlerle mükellef olanların hukuku idare âmirlerinin kontrolü altında şayanı dikkat bir intizam ile idare edilmektedir.

Üçüncü beynelmilel şehirler kongresinde İtalyan belediyeler birliği namına 1925 te verilen rapora göre de:

İtalyada bir belediyeler muhtariyeti yoktur. Yalnız belediyelerin kendi kendisini idare etmesi için bir salâhiyet bir (Autarchie) vardır. Belediyecilik lisanında bu ikisi yekdiğerine karıştırılmakta ve birinin diğèrinin müradifi olduğu kabul olunmaktadır. Bununla beraber kendi kendisini idare salâhiyetin muhafazası için devlet ve mafevk İdarî makamlar tarafından vaki olacak murakabe vesayete karşı belediyelerin himayesi düşünölmüştür.

Belediyeler üzerinde Devlet nezaret ve vesayeti

Hükümet alelûmum belediye işleri üzerinde iki nevi kontrol şekli kabul etmiştir. Bunlardan birisi belediye işleri üzerinde ekseriyetle İdarî nezaret, diğèri esas hukuk ve muamelâtta vesayet.

Birinci İdarî nezaretı vali yapar ki vilâyet dahilinde hükümetin icra kuvvetini temsil eden bir uzuvdur. Bazı ahvalde de sancaklarda cra âmiri olan vali muavinleri bu İdarî nezaretı ifa eder.

İkinci esas vesayete gelince:

Bunu (İunta provinciale) denilen vilâyet daimî encümeni yapar ki bu encümen hükümet memurlarile vilâyet umumî meclisi tarafından intihap edilmiş azalardan mürekkeptir.

Vali, belediye meclisi ve encümenlerinin mukarreratını kanun ve nizamnamelere muhalif gördüğü takdirde lâğvedebilir ve diğèr kararları kanuna muvafık olsa dahi tatbikini talik edebilir, bununla beraber Dahiliye Vekili meseleye müdahale

salâhiyetini haizdir. Daha sonra belediyeler için şurayı devlete ve krala müracaat hakkı vardır. Vilâyet daimî encümeninin belediyeler üzerindeki vesayeti üç şekilde tecelli eder.

A — Blediye hudut ve arazisinin değışmesi,

B — Malî hususat,

C — Talimat ve nizamnameler, yolların idaresi usulü ve sair hakkındaki belediye kararlarının tasvibi veya tadili,

Hükümetçe yapılabilen murakabe salâhiyeti o kadar kuvvetlidir ki lüzumunda, vilâyet meclisleri için olduğu gibi, belediye meclisleri de fesholunarak, bunlara ait vezaif hükümetçe bir komişere tevdi ve havale olunabilir. Yeniden meclisin teşekkülü için olan müddet üç aydan altı aya kadar temdit edilebilir.

Umumî olarak, belediye meclisleri, kendilerinin haklı olduğuna kani bulunurlarsa krala müracaat edebilirler. Kral, şurayı devletin mütaleasını aldıktan sonra kararını tebliğ ettirir.

Belediye Reisleri ve Belediye Meclisleri

İtalyada en son olarak mevkii tatbika vazolunan 4/Şubat/1926 tarihli kanun, 3/Eylül/1926 tarihli (Decret - Lai) ile ancak nüfusu beş binden yukarı olan belediyelerde tatbik olunan reis nasbi usulünü bütün belediyelere teşmil etmiştir.

Bu kanuna nazaran :

Belediye reisleri beş sene müddetle ve kralın iradesile tayin olunur.

Reisler Podestat unvanını taşırlar ve kommünü temsil ve belediye maliyesile emlâkını idare ve hidematı umumiye için lâzım olan talimat ve emirleri neşrû ilân ederler. Reislerin muavinleri de vardır. Muavinlerin tayini Dahiliye Vekiline aittir.

Belediye meclisi:

Podestanın etrafında (Consulta) unvanlı bir belediye meclisi vardır. Meclis bilhassa mühim mealde beyanı rey ettiği gibi, idare âmirleri tarafından lüzum görülen bütün hususatta dahi reyini izhar eder.

Bu meclislerin azasım valiler tayin eder. Adetleri ondan kırka kadar, belediye nüfusuna göre değişir? Valiler azanın yalnız üçte birini serbestçe tayine salâhiyettar olup, diğer üçte ikisini İktisadî teşekküllerle, sindikaların ve mahllî birliklerin gösterecekleri üç misli namzet arasından azaları tefrik ve tasdik etmek suretile tayin edebilir.

Nüfusu yüz bini tecavüz eden belediyelerde (Consutari) ye ait tayinler Dahiliye Vekili tarafından yapılır.

Meclis azalarının tefriki, bütün müstahsillerin ve çalışanların nisbî bir surette temsil ettirilmeleri şeklinde vaki olur. Bu nisbet o suretle tesbit edilmiştir ki her hangi bir belediye meclisinde müstahsillerin adedi fikrî ve bedenî mesai erbabının mümessillerine müsavi olur. Umumiyetle müstahsillerin dörtte üçünü çiftçiler, sanayiciler, esnaf ve tüccarların mümessilleri teşkil ederler. Diğer dörtte birini, mütebaki müstahsillerin mümessilleri işgal eder.

Bahrî nakliyat faaliyeti büyük bir ehemmiyet arzeden belediyelerde müstahsil azaların dörtte üçü çiftçi, sanayici, esnaf ve tüccarlarla bahrî nakliyat mümessillerinden ve diğer dörtte biri mütebaki şubeleri mümessillerinden mürekkep olur.

Azalıklardan üçte biri, serbest meslek erbabını ve artistleri de ihtiva eden fikrî mesai eshabına tahsis edilmiştir. Bundan başka azalıklar, diğer sınıf mesai erbabına mahsustur. (Consultore) nin mesaisi meccanidir. Seyahat ve ikamet yevmiyeleri de verilmez. (Consulta) reis olan Podestatın lüzum gördüğü zamanlarda içtima eder. Çünkü meclisin mütalea beyanına salâhiyettar olduğu işler pek çoktur. Nüfusu yirmi binden yukarı olan bütün kommünlerde, aşağıdaki işler hakkında meclisler rey beyanına mecburdurlar.

A — Bütçenin tasvibi,

B — Beş seneden fazla bütçeyi alâkadar edecek taahhütler.

C — İstikrazlar

D — Vergi ve resim ihdası

E — Belediye emval ve emlâkinin satılması

F — Hidematı umumiyenin doğrudan doğruya idaresi nüfusu yirmi binle yüz bin arasındaki belediyelerde yukarıdaki işlerden maada aşağıdakiler hakkında da belediye meclisleri beyanı mütaleaya mecburdurlar.

1 — Hib e ve teberruların kabulü veya reddi

2 —Yeniden alınacak tahsisatlar ve rehin üzerine muameleler

3 — Belediye emvalini işletmek için yapılacak talimatlar

4 — Sıhhiye ve inşaat talimatlarile şehir ve banliyösü dahilinde polis vezaifine ait talimatlar

5 — Sınaî müesseselere ait hisse senedatı satın almak

- 6 — Yeni yol inşaatı ve sınıflarının değiştirilmesi
- 7 — Müruriye vaz'ı
- 8 — İdare hesabı kat'isi
- 9 — Belediye idaresi bürolarının teşkilâtı ve memurları ile müstahdimlerinin maaş ve ücretlerinin tesbiti
- 10 — Memur ve müstahdimlerin tayini, işten el çektilmesi ve tahvilleri
- 11 — Hukukî ve davaya müteallik işler.
- 12 — Mezarlıklar ihdası, yerlerinin değiştirilmesi
- 13 — Panayır ve pazarlar ihdası, yerlerinin değiştirilmesi
- 14 — Hidematı umumiye tatbikatı

Yüz bin nüfustan fazla belediyelerde yukarıda yazılanların son altı fıkrası hariç olmak üzere diğerleri hakkında belediye muhasipleri beyanı mütaleaya mecburdurlar.

Bununla beraber kanunî bir mecburiyet olmaksızın dahi, belediye reisi, belediye meclisinin reyine müracaat edebilir. Ve her vakit efkârı umumiye ile müsademe vaziyetinde bulunmamak ve meclise istinat ederek onların salâhiyettar azalarının reylerini almak faidesinden istifade eder. Bu vaziyetye belediye reisi belediye meclisi, belediye faaliyetlerinin her safhasında kontrol yapabilecek bir haldedir.

Belediye meclislerinin içtimaları alenî değildir. Fakat gerek reis tarafından, gerek meclis tarafından ittihaz olunan mukarrerat (Albo Pretoris) de neşr ve bilhassa mühim kararlar matbuata tebliğ olunur.

Belediye reisi, belediye meclisinden rey almağa mecbur olduğu işlerde ve kendi kararlarının tatbıkını nezaret eder. Belediyelerde, meclislerin kararlarından müstakil olarak icrayı faaliyet yoktur. Maahaza, belediye reisi ile meclisi arasında ihtilâf zuhurunda reis kendi şahsî düşüncesine göre ha-

reket edebilir. Bu takdirde yüksek İdarî makamların kontroluna tâbidir.

Belediye reisi belediye menafiini muhafaza edemezse işin ehemmiyetine göre derhal yüksek İdarî makamlar müdahale ederler. Ve bu müdahale iradei kralî ile; belediye reisinin azline kadar gidebilir. Belediye reisi aynı zamanda belediye hukukuna tesir edecek bütün zararlardan bizzat mes'uldür. Bu meyanda:

A — Ferağlar, icar ve isticarlar, satışlar ve müzayedelerle münakaşalar kanunî şeraitler altında yapılmamış ise

B — Belediye vergi ve resimlerinin tahsil ce cibayesinde ihmal vaki olmuş ise

C — İlzarı esnasında bütçe gayri mütevasin yapılrısa belediye reisine kanunî mes'uliyetler terettüp eder;

Belediye reisliği vazifesi ücretsizdir. Ancak Dahiliye Vekâletinin tesbit edeceği şeraite ve belediyenin malî vaziyetine göre bir tazminat verebilir.

Belediye komisyonları

Consulta haricinde müteaddit komisyonlar vardır ki, bunlardan bazıları istişarî vazifeler görürler. Bir kısmı da icra vazifeleri ifa ederler.

İcraî kararlar veren komisyonların başında vergi komisyonu gelir ki mahallî hususatı maliyeleri hakkındaki kanunun 278 inci maddesine nazaran bu komisyonlar vergi nisbetlerine vaki olan itirazları tetkikö ve neticeyi tesbit edrler. Bu komisyonların kararları, belediye reisinin tasvibine lüzum olmaksızın müstakillen mecburî tatbiktir.

Kanun aynı zamanda belediyeler tarafından idare olunan hidematı umumiye şirketlerine nezaret için de komisyonlar teşkilini âmirdir ki bunlar da hakikaten idari vazifelerle mükelleftirler.

Hemen bütün belediyelerde, kanunî bir mecburiyet olmaksızın, yalnız belediye talimatlarına yahut belediye reisinin ittihaz ettiği mukarrerata göre komisyonlar teşkil olunabilir. Bu komisyonlar, mesailde belediye tarafından idare olunan teşebbüslerde reylerini beyan edebildikleri gibi, belediye reisinin bizzat ve doğrudan doğruya meşgul olamadığı zamanlarda bazı nevi belediye faaliyetleri de idare ederler.

Bunların adetleri ve işleri hakkında bir fikir vermek üzere Roma (Governatorots) sindeki komisyonlar aşağıda gösterilmiştir:

A — İnşaat komisyonu (Commisio Edilizia) ki inşaat projeleri yahut inşaat tadilâtı hakkında beyanı rey eder.

B — Yollar komisyonu, ki yolların hüsnü muhafazasını ve yollarla kaldırımların altında yapılacak hafriyat hakkında rey verirler.

C — Ticaret komisyonu (traffic) ticarî nizamlar ve tedavül hakkında beyanı mütalea eder.

D — Yol isimleri komisyonu, yeni mahallelere isim ve yeni yollarla meydanlara isim verir.

E — Umumî nakliyat hizmeti komisyonu, taksiler ile diğer arabalar hakkında rey verir.

F — Tahriri nüfus komisyonu

G — Umuma satılacak şeyler hakkında karar veren komisyon narh

H — Fakirler defterine yazılacakları tefrik komisyonu

I — Tiyatrolara nezaret komisyonu

J — Sıhhî propaganda komisyonu

K — Hayır müesseseleri ve saire komisyonları Bütün bu komisyonları belediye kanun ve nizamatına tevfikân belediye reisi tayin eder. Komisyonlar muayyen zamanlardaki içtimalarile vazifelerine bakarlar.

İstişarî komisyonlar her defa ne iş için içtima etmişlerse o iş hakkındaki mütalealarını, içtimalarını müteakip verirler. Diğer komisyonlar belediye reisine kendi mesaileri hakkında umumî raporlar verirler. Vergi komisyonu gibi, kanunen teşekkül etmiş olanlar kendi faaliyetleri hakkında belediye reisine hesap ve rapor vermeğe mecbur değildirler.

Komisyonların reisi umumiyetle belediye reisleri tarafından tayin olunur. Pek istisnâî ahvalde kendi azası arasından, komisyon tarafından reis seçilmesi de vakidir.

Vilâyet İdareleri

Yeni bir şekil olduğundan burada kısaca
arızı faydalı görülmüştür

Bir mıntakanın menafiini muhafaza noktai nazarından İtalyada vilâyetler vardır ki bunların idaresi (Preside) tarafından tedvir edilmekte olup her vilâyette bir de (Rettorats) denilen meclisler vardır. Bu meclisler vilâyetin ehemmiyetine ve nüfusunun çokluğuna göre 8/4 aslî aza ile ikişer yedek azadan mürekkeptir.

Recteurlar ücretsiz olmak ve tekrar tayini caiz bulunmak üzere dört sene müddetle Dahiliye Vekilinin inhası ve kralın iradesile tayin olunur.

(Rettorats) ler aşağıdaki işlerde karra ittihazı salâhiyetine maliktirler.

A — Vilâyet emlâkinin idaresi

B — Vilâyet umumî müesseseleri ihdası

C — Hibe ve teberruların kabulü

D — Bütçenin ihzârı ve bilânçoların tetkiki

E — İstikrazlar

F — Vilâyet yolları tesisatı, belediyeleri birbirine yahut şimendifer istasyonlarla deniz limanlarına bağlanacak yolların inşası

G — Vilâyetlerin hidematı umumiyyeye iştirakleri

H — Metruk çocuklara, körlere, sağır ve dilsizlere muavenet.

I — Vilâyet hayır müesseselerine nezaret ve kontrol

J — Vilâyet ve vilâyet müesseseleri memurlarının tayini, işten el çektilmesi ve azilleri

K — Mekteplere muavenet ve saire

Rettoratoların içtimaları (Prezide) lerin daveti ve gösterceği lüzum üzerine vaki olur, içtimaları alenî değildir. Fakat halk bunların kararlarına: (Albs pretoris) de neşri suretile muttali olur.

Bilâ mazeret üç müteakip içtimada bulunmayan Recteurler vazifelerinden infisal ederler.

Vilâyet idaresinde icra vazifesi (Preside) lere tevdi edilmiştir ki bunlara Vice - presideler muavin olarak verilmiştir. Muavinler Presidelerin hastalığında her hangi bir suretle gaybubetinde onlara vekâlet ederler.

Bunların her ikisi de iradei kralî ile dört sene için tayin olunurlar. Memuriyetlerinin temdidi caizdir. Meccanen çalışırlar, yalnız vilâyetin malî vaziyeti müsait olduğu takdirde Dahiliye Vekilinin muvafakatile kendilerine istisnâî ahvalde bir tazminat verilebilir Rettorots denilen meclis münakıt olmadığı zamanda presideler, meclisleri temsil ederler. Mahkemelerde vilâyeti temsil ederler, bütçeyi hazırlarlar, vilâyet işlerde bürolarına nezaret ve bu hususta icap eden tedabiri ittihaz ederler.

(Prside) lerle (Recteur) ler hakkında ve kanunen Podes-tat denilen belediye reisleri hakkındaki aynı ahkâma tâbidirler.

(Hükümet kanunları ile İdarî talimatların tearuzunda gayri kanunî tedbirler ittihazında, vilâyet idaresi veya halkının menafîini ihmalde belediye reisi hakkında tatbik olunan hükümler bunlara da amildir.

Vilâyet işlerde meşgul olmak üzere Rettorats denilen meclisi tarafından tayin edilmiş bazı komisyonlar da vardır.

Belediye ve Vilâyet idarelerinin faaliyeti

Belediye veya vilâyet işlerini tedvir için iki teşekkül vardır.

İdare memurları, Fen memurları.

İdare memurları üç kısımdır : Memurlar, müstahdemler, fen memurları : İdarî işlerle alâkadar olmıyan mühendisler, doktorlar, mimarlar, muallimler.

Belediye memur ve müstahdemleri belediye reisleri tarafından tayin olunur. Başkâtipler müstesna olup Vali tarafından tayin olunur.